

Jonida alikamu lo moloko lo mibo ga

Jisesikaho le wesama oko libo ga.

1 ¹Jisesikaho lo wesama oko libo ga maya onawa hana wamideko soto pitiye loko Omailimo lo molaibo nesa maya Omaimidana elekele wewenalalesida lo bitiye loko Jisesida lo mekaiyoko, Jisesikaho okanaki wemidana leko oli hekaiyoko, lemeko elekele wela nemo Jonida lo nemeko nilipiye. ²Sa-okaiyoko, nemoya Omaimidana epalauti ga ito Jisesi Kalaestikaho lo soto molaibo gaya ele wehe lobomuye loko eliminodanaki, maloya lo soto moloko lo noliboe. ³Ito luhuwa maya niseko ulolotetibo onawaya alo alili okaibo nenako, alika nesamuya ga mayaki wetome iki li bikadeko elitabo wewenasiya ito maya luhuwa elikiki eli litabo wewenasiya Omailimo maku bibo wewena minakilae.

Omaimidana wewenala yuha laini 7-palasida maku bibo ga.

⁴Nemoya Jonikahoya Omaimidana wewenala yuha laini 7-pala Esiya ebakuka minabosida luhuwa nesa maya je noliboe. Omai omutoko nebo ito ototiki aha nebo wema aku wili jeko nisekolaibo welokati ito abuhawowola 7-pala nebo weuna Oluho onoweyaki siyalo nebo welokati, ⁵ito Jisesi Kalaestitokati nasahili ito hulu maya edimotoka mino moloko minadeyo. Jisesikahoya Omaimidana gala wetome oko emesalo molokaka we, ito ada ipala helenebokuti sinaibo weya, ito numuto namato wewenasida we napanipolesida ahonipo, eimola ukala limidanaki lahelamibo nesauti maya lilimiye. ⁶Sa-okadanaki, eimola ahola Omaidana mekadeko netiye loko emo oholauya jokila he mekaka weya lilime molaiye. Eimolatokaya onowelaki abuha-wowolaki elewoleyalaki neboya, mino-loko woko minakolaiye. Yotokoe.

⁷Eli-minahe, limu mupilaloya nisodeko muki wewenasiya muda-elakilae. Ito Jisesida aholau aluka hebo wewenasikiya muda-elakilae.

^a 1:4 Eks 3:14; Lev 4:5 ^b 1:5 Aes 55:4; Sam 89:27 ^c 1:6 Eks 19:6; Lev 5:10
^d 1:7 Den 7:13; Jon 19:34-37; Jek 12:10; Mat 24:30

Ito muki numuto namato wewenasikiya muda-elikiki gala elamabomuye liki wije nama likilae. Aya gaya sa-loko soto pideyo. Yotokoe. ⁸ eWe napa Omaiya ode amode nesa lolo okaka we omutoko nebo ito olotiki aha nebo welimo aku nisekolo noibo welimoya nemogoya api okaka ito leko suwokaka ahola minoe loko noliye.

Jisesida weuna muda-elaibo.

⁹ Nemo wewenatipo Jonikahoya edimokiya Jisesikumukiye loko Omailimo ujapa olimikakamidana elewoleya ito miluma-aluma ito edawaki nesa ohilitikayoko, ona moloko lekudanaki minokaka noudawo wewenalita nemo luhuwa maya je noliboe. Nemoya Omaimidana gala ito Jisesida uliwa lo soto moloko lobomuye liki Patamo mika owalau maya noli hiki hulikayoko woko minoe. ¹⁰ Sakoya minodanaki We napamidana onawalauya Omaimidana weuna oluholimo nukamidana omudala le pana kekaiyoko, nemesaloka maya ga napa mako pikulikidana soto piye. ¹¹ Sakoya soto piyoko, sa-loko eloe: Saina nomudadawoya pepau luhuwa jekoko wewenanele yuha laini 7-pala minabotoka hulikadeko, Epesisi numutoka ito Similina numutoka ito Pelagamu numutoka ito Tiyatila numutoka ito Saliti numutoka ito Pilatelepiya numutoka ito Laodisiya numutoka wetiye.

¹² Ito ga lo nimibo wemidana maya muda-elatuwe loko mino wili jodanaki mudaoboya lamu jo le 7-pala golidunu lolo aboya mudaaoe. ¹³ fSakoya le luwaku makoya neyoko mudaaoe. Emoya wewenakidana nedanaki, lawo-lawo hana-pana le kolokoko ne. Ito ohalaloya golidunu lolo abo ebe ne. ¹⁴ g hIto madona yopalaya limukidana ukulo loko ne, ito omudala maloka malokaya jo ulumakidana ne. ¹⁵ iIto ila maloka malokaya goli ehada joku lokadanaki isi isi libomidana oko ne. Ito enolaya no lisada napakidana sasa loko ne. ¹⁶ Sakoya adela lamawakalokaya sonohi 7-pala lene. Ito epalautiya emita makoya emesaloka ito epawaloka naibo makoya leneyoko mudaaoe. Ito okepaloka omudaukaya hokidana lelaya he hada oko lamedala loneyoko mudaaoe. ¹⁷ jSakoya upala maya nemokahoya nomudaloti mudakodanaki, lemeko pou liyoko ilauka maya udoe. Sakoya lemeko helebokidana oko udominoyoko, adela lamawakama mupilanelo molonedanaki sa-loko lo nimiye: Emoya omodaka wamideyo. Omutoko, ito alika moloko, ¹⁸ ito elewole aholaya nemo maya minoe. Ele-minape. Nemoya helekoko sinobo welimoya mino-loko woko minakoloe. Ito helekakamidana ito ono mola molamidana ateto kiwaya nemo makoko le-minoe. ¹⁹ Saina mudadawolawama oloti mudadawo nesa ito alika soto pitibo nesakiya

^e 1:8 Lev 22:13 ^f 1:13 Den 7:13; Den 10:5 ^g 1:14 Den 7:9 ^h 1:14-15 Den 10:6
ⁱ 1:15 Iji 1:24; Iji 43:2 ^j 1:17 Aes 44:6; Aes 48:12; Lev 2:8; Lev 22:13

muki olotikogo luhuwa jeko suwo. ²⁰Ito nade lamawakalokaya sonohi 7-pala mudadawoki ito lamu le golidunu lolo abo 7-pala mudadawokiya suna nesamidana monawa lo imituyo, elo. Sonohi 7-palaya Omaimidana wewenalale yuha laini 7-pala ujapa nitabo we okananipoki wewena yamidana iki minae. Ito lamu le 7-palaya monoka emesalo molabo wewena laini 7-palamidana awayahawa minae.

Ipsiyoni wewenasitoka ga hulaibo.

2 ¹Kolo meko sa-loko lo nimiye: Epesisi numutokaya Omaimidana wewenala yuhasida okanaki wekidana ujapa nobetaibo wemo sa-loko luhuwa je mekadeko lo bitiye: Sonohi 7-pala ade lamawakaloka lenebo we lamu 7-pala golidunu lolo abo luwanipou woko niseko okaka noibo welimoya edimokumuya sa-loko noliye: ²Nemoya iki moliki ikaka niabomidana monawa, ito yowanunipomidana monawaya osele delamiyoko dabuha molikaka niabomidana monawa ele-minoe. Ito edimoya wewena lahelabo lahelamabo omusepanipo yowekaka noiye. Ito maloka wewenasiya lemokiya aposolo minune likadanaki, suwa likayoko suwanipomidana monawa maya li soto molikae. ³Ito dabuha moliki miniki nemokumuye liki miluma-aluma eliki miluma-alumamidana mupilaloya osele delamiyoko hulu iki minikae. ⁴Sa-oneboya, edimoya sabokumuya eloyoko adoha nesa ilekaka noe. Edimoya hapa yeikala maya duka nimikaka abomidana oloti onawaloya ma minamiye. ⁵Hapa yeikala abo nesa liki olotiya monokau wati iki minahekela, aloya limiki udikae. Olotiya yamuya aku elikiki duka li wili jiki hapa anulo maya emesalo moliki witae loko yamuya noloe. Samideko, nemokahoya edimotoka niseko lamu letibo maya jeko hekoloe. Duka li wili jamitaboya sakoya sa-olibetakoloe. ⁶Ito makoya edimokumu adoha elekaka noe. Edimo Nikolaeda wewenala yuhasiya anulo nesa adoha lolo ikaka niabomu depauka auha likaka niae. Ito nemoya asako nemesa mekaka noe. ⁷^kOmaimidana weuna oluholimo Omai wewenalalesida ga mako sa-loko lo nobiboya datauka golotonetibo wewenalita wehe liki elilo. Ito malokasiya monokauya elewole iki wiki Olohamidana lowa hiki kohaki asitataboya elewole oko minokakamidana ya ihilawa Omaimidana ya yuhalauka neboya natae loko ele libekoloe loko noliye.

Similina wewenasitoka ga hulaibo.

⁸Ito Similina numutoka Omaimidana wewenala yuhasida okanaki wekidana oko ujapa nobetaibo wemo sa-loko luhuwa jeko mekadeko lo bitiye: Emoya omutoko alika moloko helekadanaki sinaibo welimoya edimokumuya sa-loko noliye: ⁹Edimoya miluma-alumamidana mupilalo

^k 2:7 Jen 2:9 ^l 2:8 Lev 1:17

dilipi-liki wiki hulilibitikayoko, uvaminanipo minamibo wewena minaboya ele-minoe. Ito monokamidana uvaminalaki minae. Ito Juda wewena minune liki likaka niabo wewenasiya edimodaya liwi letiwi ikaka niae. Sa-ikaka niayoko, nemokahoya yamukiya ele-minoe. Sa-ikaka niaboya, edimoya suwa likaka niae, Juda wewena ulawa wehe liki minamae. Olohamidana wewenala yuha wehe liki minae. ¹⁰Sa-aminanako, dupalokaya akuya miluma-aluma nesa soto pekolaiye. Sa-ekolaiyo, yamuya domodatipo wamideyo. Eli-minahe. Olohalimo mimi molatiye loko edimokuti malokasidaya dilipe nala numuku molakolaiye. Sa-okadeko, miluma-aluma elitabo onawayaya onawa lasolasi 10-palago li hulakilae. Edimosiya monokaya li ikitiki li-miniki helikadeko, onowelaki adakoli yakidana elewole oko minokakamidanya le olo jelibetakoloe. ¹¹^mOmaimidana weuna oluholimo Omaimidana wewenala yuhasidaya yamidana ga lo nobiboya datau golotonetibo wewenalita, eli wehe liki elilo. Ito malokaya monokau elewole iki miniki Olohamidana lowa hi miki asitatabolawayaya helekaka nesalimoya ma dilipe opa napa amekolaiye, loko noliye.

Pelagamu wewenasitoka hulaibo ga.

¹²Ito Pelagamu numutoka Omaimidana wewenala yuhasida okanaki wekidana ujapa nobetaibo welimo sa-loko luhuwa je mekadeko lo bitiye: Emita epaloka emesalokaki naibo emita lenebo welimoya edimokumu sa-loko noliye: ¹³Edimo minabo ebamidana monawalaya ele-minoe. Yauya Olohamidana wewenala yuha minae. Edimosiya gahenane ito nulinehenaneya li ikitiki li-minikaka niae. Ito Olohalimo minokaka noibo ebakuya nemo ane lo mobotogo lo libekaka noibo we Atipasada kohabo yupeka edimosi nemokumu eli elewole abo nesatipo maya hulamabo ne. ¹⁴ⁿSako neboya, nemokaho edimokumu lasolasima eloyoko lahelamo okaka noiye. Edimo ebatipouti maloka wewenasiya Balamuda emesalo molikaka niae. Balamukaho Baelakidaya Isilaelo wewenasida lo bitibo gamu lo mekaiyoko emokaho ula molaiyoko luweha nesamidana miyuhala niki miniki anulo moniki pasidiyalo minadanaki lahelamae. ¹⁵Asaiki ebatipouya Nikolaeda wewenala malokasiya lahelamibo monawa likadanaki asaiki lahelamae. ¹⁶Sa-onebo neyo, edimoya duka li wili jilo. Sa-nideyama, nemokaho edimotokaya alinali niseko aya wewenasidaya nepadunu lowa he bekoloe. ¹⁷^o^pOmaimidana weuna oluholimo Omai wewenalalesida ga sa-loko lo nobiboya datauka golotonetibo wewenalita, eli wehe lilo. Malokasiya monokau elewole i-liki niwiki Olohamidana lowa hi miki asitatabolawayaya suna onebo mana nodenesa lalo maya

^m 2:11 Lev 20:14; Lev 21:8 ⁿ 2:14 Nam 22:5; Nam 25:1-3 ^o 2:17 Eks 16:14-15,33-34; Jon 6:48-50 ^p 2:17 Aes 62:2; Aes 65:15

libekoloe. Ito ukulo ehadaya makoko makoko oko libekoyoko, yaloya dulinipo luhuwa ohatama minadeko, ehada uliwamidana monawaya ehada ahola eimolakaho elene, loko noliye.

Tiyatila wewenasitoka hulaibo ga.

¹⁸Ito Tiyatila numutoka Omaimidana wewenalale yuhasida okanaki wekidana oko ujapa nobetaibo wemo sa-loko ga luhuwa je mekadeko lo bitiye: Omaimidana ipalaya omudala jo ulumakidana oko nebo welimo ila golo ehada joku lokadanaki isi isi lokaka noibomidana oko nebo welimoya edimokumuya sa-loko noliye: ¹⁹Nemokahoya iki moliki ikaka niabomidana monawa, ito duka bikaka niabomidana monawa, ito eli elewole iki minikaka niabomidana monawa, ito nasahili ibitikaka niabomidana monawa, ito edawaki nesamidana ulauya hulu iki minikaka niabomidana monawa ele-minoe. Adaya dabuha moliki lasola minaboma olotiya yowikae, yakiya ele-minoe. ²⁰^qIto nemokahoya edimokumu sakoya eloyoko lasolama lahelamiye. Edimoya Isilaelo wewenasida ulilaki mena lahelamibo Jesabelokidana minabo menakipasidaya mudaidi hulikaka niayoko, aya menalimo monoka lokaka mena minoe lokadanaki, wewenanele yuhasida maya ga lo bekaka oko dokepa jidanaki ula molokaiyoko, anulo monikaka yowanu ledanaki luweha nesamidana miyuha liki nikaka niae. ²¹Ito ukala le wili jitiye loko onawala moloetoboya, emo ukala le wili jamidanaki anulo monekaka nesala maya hulatibo nesa lamiye. ²²Eli-minahe. Nemokahoya yamuya lokoyoko elokaka nesaya soto pe mekadeko mudakoko udonetiye. Sa-noidanaki, emoki eimolaki anulo monikaka niabo wewenasitoka miluma-aluma nesa napa-napa soto pitiye. Dukanipo li wili jikiki aya menamidana anulo nesanipoya hulamidekoma, yamidana nesaya dupaloka soto pekolaiye. ²³^tIto aya menamidana oluholasidamuya lokoyoko oliwaki nesa soto pekoko kohaido suwetiye. Sakoyoko, muki numuto namato monoka emesalo molabo wewenasiya nemokumuya duka datamidana monawa muda wehe loko muda-minane liki eli wehe liki elitae. Nemoya muki wewenasi iki moliki abomidana lelitelilo pasoko libekoloe, loko liye.

²⁴Ito Tiyatila numutokaya maloka wewenasiya aya suwa gaya eli hulikaka niae. Sa-niadanaki, maloka wewenasiya Olohamidana monahanala maya ele wehe loko ele-minune likaka niabo wewenasidaya ganipo elamae. Sa-ikaka niabo wewenasidamuya noloyo, elilo. Nemokahoya edawaki nesa malokaya dupatipolo molamekoloe.

²⁵Ito li-minabo nesaya li ikitiki li-minalo. Sa-iliki niwidekoya aku nisituwe. ²⁶^sMalokasiya onawa suwetiboto monokau elewole i-liko wiki

^q 2:20 1 Kin 16:31; 2 Kin 9:22 ^r 2:23 Sam 7:9; Jel 17:10; Sam 62:12

^s 2:26-27 Sam 2:8-9

Olohamidana asitiki nemokaho oko moloko obomidana iki, iki moliki i-liku wiki li ikititabolawaya nemokahoya abuha-wowu libekoyoko, aito aito mikauka wewenasida we napanipo lolo iki minatae. ²⁷Ahonetokatiya abuha-wowu lobomidana libekoyoko aini akusakidana li-miniki ujapa ibitatae. Sa-iminiki mika somo jeko posekaka noudawomidana iki sa-ibitatae. ²⁸Ito sonohi napa ludaka mudaokaka noudawo abili duma-dumaya libekoloe. ²⁹Omaimidana weuna oluholimoya Omai wewenala yuhasida sa-loko lo nobiboya datauka golotonetibo wewenalita, eli wehe liki elilo.

Saliti wewenasitoka hulaibo ga.

3 ¹Kolo meko sa-loko lo nimiye: Saliti numutoka Omaimidana wewenala yuhasida okanaki wekidana ujapa nobetaibo wemo sa-loko luhuwa jeko mekadeko lo bitiye: Omaimidana weuna oluhoya abuha-wowu 7-pala nebo ito sonohi 7-pala lenebo welimoya edimokumu sa-loko lokaiye: Nemokahoya iki moliki abomidana monawa ele-minoe. Wewenasiya mudaidaboya domudaki minabo eleneboya dukatipoya helenebo minae. ²Sa-onebo nenako, malokaya helikabo maya momoga iki sinikiya data kitabolawa yeimaya li elewole ibitalo. Nemoya Omaimidana omudalo iki moliki ikaka niabo nesaya mudaoboya wehe lamiye. ³Edimosiya saina-mainahenama api ilibitiki data leboma li ohatama iki li ikitiki li-miniki duka li wili jilo. Li wili jikiki ujapa iki minamitaboya lowa he libekoloe. Nolobo onawayaya edimosiya elamideko, ukelelo wekidana enemane oko nisekoloe. ⁴Saliti numutoka maloka wewena minabosiya iki moliki abo nesatipoya li huma jamae. Ito yamidana wewenaya miniki iki moliki itabolawaya wati aminako, li-miniki nemoki moniki miniki liki ikilae. Edimosiya sa-itabo nesa liki minae. ⁵Maloka wewenasiya monokau elewole i-liku wiki Olohamidana asitatabosiya miniki liki itabolawaya dukauya dilipe ukulo letibo nesa libekoyoko, li kolakilae. Ito dulinipoya elewole depa mutiwaki minabo wewenasida dulinipoya bukugutiya uliye hulamekoloe. Nemokaho ulinipoya ahoneda omudalo ito okanaki wewenasida domudalo lo soto molakoloe. ⁶Omaimidana weuna oluholimo Omaimidana wewenala yuhasida sa-loko lo nobiboya datauka golotonetibo wewenalita, eli wehe liki elilo.

Pilatepiya wewenasitoka hulaibo ga.

⁷Ito Pilatepiya numutoka Omaimidana wewenalale yuhasida okanaki wekidana ujapa nobetaibo wemo sa-loko luhuwa jeko mekadeko lo bitiye: Nisomao loko lo moloko minokaka ito liyoko elewole okaka

^t 3:3 Mat 24:43-44; Luk 12:39-40; Lev 16:15 ^u 3:5 Lev 20:12; Mat 10:32; Luk 12:8
^v 3:7 Aes 22:22

welimo Dewitida atedalamidana kiwa le-minadanaki, anu siyekaka noibotoya wewena makolimo woko le ilitamekolaiye. Ito anu vetibotoya wewena makolimo anu siyametibo welimoya edimokumuya sa-loko noliye: ⁸Nemo iki moliki ikaka niabomidana monawa ele-minoe. Eli-minahe. Nemokahoya domudaloya anu siyelibetoyoko, wewena makolimo aku anu jeko li lolibetamekolaiye. Edimoya elewoleyatipo lasolasi neboya ele-minoe. Ito opaya nemo aneya eli-minadanaki ulinewayaya hulamabo ne. ⁹Weli-minahe. Edimoya Olohamidana lainilautiya maloka wewenasiya Juda wewena minune liki likaka niabosiya suwa likadanaki Juda wewena ulawa minamae. Nemokahoya edimoda ula molokoyoko, edimotoka nisiki di bola hi libikilae. Sa-nikiya edimokumuya nukane beminobo wewena minae liki elikilae. ¹⁰Edimoya osele-pasele amiki newa iki minatae loko lolibetobo ganewayaya eli wehe liki eli-minabo nenako, yamuya mulutipou hekaka onawayaya numuto namato wewenasitoka je-loko wetiboya, edimotoka je-loko wokatiye loko nemoya dilipe oho ulau mololibetoko dilipe lalo ekoloe. ¹¹Nemoya enemane oko nisekolonako, yamuya wewena makolimo onowelaki adakolitipo maya suwatokatiye liki saina mainatipo li-minaboya li ikitiki li-minalo. ¹²XMonokau elewole iki mini-liko wiki Olohamidana asitataboaya Omaimidana monoka numudala napau ahodawakidana libekoyoko, yauya elewole iki miniki aku hetokaya ulu-kalu lemamikilae. Mupilatipoloya Omaimidana uliwa luhuwa ito ebalamidana uliwa luhuwayaya sa-loko jekoloe: Yaya Jelusalemu eba ohatamaya okulumautiya Omailokatiya lemekolaiye. Ito nemo nuline ohatamakiya edimo mupilatipolo jekoloe. ¹³Omaimidana weuna oluholimo sa-loko Omaimidana wewenalalesida lo biboaya datauka golotonetibo wewenalita, eli wehe liki elilo.

Laodisiya wewenasitoka hulaibo ga.

¹⁴Ito Laodisiya numutoka Omaimidana wewenala yuhasida okanaki wekidana ujapa nobetaibo wemoya sa-loko luhuwa je mekadeko lo bitiyeye: ga watiya lokakamidana monawa nebo we ito awa lokaiyoko elewole okaka noibo we Omailokati saina soto pibo monawa nebo welimoya edimokumu sa-loko noliye: ¹⁵Iki moliki ikaka niabomidana monawayaya ele-minoe. Edimosiya monokamuye liki dabuha moliki li mumusi amae, ito dabuha moliki li eha jiki suwamabolawa ele-minoe. Eha jeko minatune liki maya eha jikigo minatanako. ¹⁶Edimo ulawatipouya amanama ma mumusi oneyoko minabo nenako, nepauti omu wilekoyoko limikilae. ¹⁷Edimoya edimotipomuya sa-liko likaka niae: Lemote lukamidana uvaminala waitoko ne. Lemoya nenahamu ohu jekaka noune. Saina maina moludawo nesamuya mako ohu jamune liki likaka

^w 3:9 Aes 49:23; Aes 60:14 ^x 3:12 Lev 21:2; Aes 62:2; Aes 65:15

niaboya, edimo elewole amabomidana monawatipo mudamadanaki you labo ohuda wewena domuda likonebolitaya dupa sapago minikaka niae. Sa-ikaka niaboya, yakiya edimo eli wehe liki elamae. ¹⁸Yamuya data leko lo nolibo, elilo. Edimoya nemotokati goli ehada pana-pana keko nebo meinawa yoweko nebo maya meina hikadeko, uvaminatipo laloki wewena minatae. Ito dupalo nesa ukulogo meina hiki li olo jikiki dupa sapago netibomidana owana maya li hititatae. Ito domudamidana netupala maya meina hikiki domudaloya hilikadeko pana-pana kitiye. ¹⁹Nemoya nuka bekaka nobo wewenasidaya dilipe oijolo moloko dilipe wehe lokaka noe. Sa-okaka nobo neyo, edimoya dabuha moliki duka li wili jilo. ²⁰Eli-minahe. Nemoya ateda emesaloka yeimaya minoko hoko-hoko lokaka noe. Sa-okaka nonako, wewena makolimo onone elekoko maya anuya siyenetadeko, numudalau yowekoloe. Sakoya yoweko nodenesa lalo maya noko mekoko emoki nemokiya magoina minakoloye. ²¹Nemoya nabuha moloko Olohamidana maya asetokodanaki ahonekaho onowelaki siyalo minokaka noiboto minokaka noe. Wewena mako monokau dabuha moliki miniki Olohamidana asitataboaya asaikiya nemoki lesa molokoyoko, onowelaki siyalo magoina namaitoka minakilae. ²²Omaimidana weuna oluholimo Omaimidana wewenalalesida sa-loko lo nobiboya data golotonetibo wewenalita eli wehe liki elilo.

Okulumau Omaimidana epoka likaka niabo ga.

4 ¹Nemokahoya saina sakoya mudakodanaki, nomuda hulo okulumaloka moloko okulumama ateda golotiyoko mudaaoe. Sakoya nomudaoyoko, ga mako ada ayauti soto piyoko eloboya, pikulikidana onowa jidanaki sa-loko lo nimiye: Emoya maloka yoweko minadeko saina-maina soto pitiboya ilipekoyoko mudatane. ²Loko nolibo epakiya Omaimidana weuna oluholimoya nukane le wili jekaiyoko, okulumau onowelaki siya mako nebomidana mupilaloya we mako neyoko mudaaoe. ³Ito onowelaki siyalo nebo weya okepa omudalaya meinawa yoweko nebo awayaha ibo ehada uliwa jasipae loko nebo ehadamidana oko ito koniliyani ehada lahomidana maya pana-pana keko ne. Ito lolowalokaya huwepalalimoya ohugomidana le nugu nugu loko neyoko mudaaoe. ⁴Ito onowenipoki siya malokaya 24-pala maya onowelaki siya napaya hiki wego ikadanaki minayoko mudaaoe. Ito yatoka siyasida mupinipoloya olopa we loidawa onowenipo ukulo nesago olo jikiki mini-liko wi-minayoko mudaaoe. Ito madonipoloya adakoli onowelaki golidunu lolo i-minabo olo jimi wi-minayoko mudaaoe. ⁵Ito onowelaki siya napalotiya omelele oko pou loko onola napakiya ne. Ito onowelaki siyamidana

y 3:19 Hib 12:6 z 4:3 Iji 1:26-28 a 4:5 Lev 8:5; Lev 11:19; Lev 16:18; Lev 1:4

omudalokaya jo le 7-pala loko neboya Omaimidana abuha-wowola 7-pala nebo weuna oluhomidana lela maya ne. ^{6 b} ^cIto onowelaki sipamidana omudalokaya galasi lalodunu lolo abo nesaya ela nokidana oko nedanaki, aha lameda gugu loko ne.

Ito onowelaki siya napamidana apila maloka maloka maya elewole nesa loweki loweki iki mini-liki wi-minae. Sa-iminaboya, aya nesahenasida domudanipoloka ito demesalokakiya domuda waitoko ne. ⁷Makoya laiyoni okohimi ula elibo, ito makoya bulumaka akalewa elibo, ito makoya wewena okepa omuda molaibo, ito makoya nama luipamidana okanaki namaya ne. ^{8 d}Elewole nesa loweki loweki maya okananipo 6-pala ito muki okananipoloka domudanipo minokaiyoko, lubu jeko o loko iboya ai moliki sa-liki nama likaka niae:

We napa Omaiya abuha-wowola le suwoko lekaka we eto onebo weya hapa yeikala nebo we maya olotiyaki aha nebo we maya, aku ma mikaukaya nisekolaiye.

⁹Ito elewole nesa loweki lowekisiya onowelaki siya minokaka noiboto elewole oko minokaka aholada epoka liki elowa jiki uliwa li sawa jiki minayoko, ¹⁰olopa we loidawa 24-pala maya onowelaki siya minokaka noibotoka maya elewole oko minokaka noibo aholada amaitoka miniki monoka liki uliwa li sawa jiki epoka ladanaki, siyamidana amaekuka onowelaki adakolinipoya ololotiki nimoladanaki sa-liki likaka niae:

¹¹ We napate Omailika emokahoya muki nesa le soto moladawo ito emoka akaloya muki nesahena soto pikiki minikaka niabo nenako, wewenalita onowelaki ulika ito abuha-wowoka li sawa jitaboto koheko minane.

Omaimidana sipisipi jalalimo pepaya wasawaki liye.

5 ^{1 e}Sa-okaiyoko onowelaki siyalo minokaka noibo welimoya ade lamawakaloka pepa wasawaki leneyoko mudaoc. Ito aya pepamidana omudaloka emesaloka maya luhuwa ji-minayoko mudaoboya, huma 7-loti moli omiki lolo i-minabo ne. ²Okanaki we abuha-wowolaki neyoko mudaobo welimoya ga napauti sa-loko liye: Nakaha welimoya wehe lo-minoe loko maya pepamidana humala kawa sideko woko wehe letiye. ³Loko liboya, wewena mako okulumauti ito maya mikaukati ito mika ulautiya aya pepamidana humala maya kawa sitabo nesa lamiye. ⁴Sakoya aya pepa maya kawa setiboto we mako koheko nebo we minamiyoko nemo muluneu lahelamiyoko wije nama loe. ^{5 f}Sakoya wije nama noloyoko, we loidawa makolimoya wije amoko mudao. Juda wewenasida nalautiya okohimi ula laiyonikidana nebo we

^b 4:6 Iji 1:22 ^c 4:6-7 Iji 1:5-10; Iji 10:14 ^d 4:8 Aes 6:2-3; Iji 1:18; Iji 10:12
^e 5:1 Aes 29:11; Iji 2:9-10 ^f 5:5 Jen 49:9; Aes 11:1,10

soto pibo maya Dewitida awola nebo welimo Olohamidana asetokadanaki pepa huma 7-loti moli omininabo maya kawa sekolaiye loko liye.

⁶Loko noliyoko, nemoya nomuda hulo moloko onowelaki siyalo elewole nesa loweki lowekiki ito olopa we loidawa luwawanipou maya sipisipi ja akalewa makomamidana kohai moli-minayoko, alo helenebomidana mudaobo ne. Sipiuala 7-pala nebo ito omudala asako 7-pala neboya Omaimidana weuna oluhola abuha-wowola 7-pala nebo wemidanaya Omaimo oli hekaiyoko ma mikauka suwonebo weuna oluhomidana aweyahala ne. ⁷Ito akalewalimoya woko onowelaki siyalo nebo wemamidana ade lamawakati maya woko wasawaki pepa maya liye. ⁸Sakoya lekaiyoko elewole oko minokaka nesa loweki lowekima ito olopa we loidawa 24-palamasiya ja akalewamidana amaekuka maya lipi miki minae. Sa-ikadanaki, nama letiye liki nama likaka nesa napa maya li-minadanaki, lape makoya golidunu lolo abo lapekiya dadeuya makoko makoko iki li-minae. Nuwalaki paula Omaitoka jokila hi mikaka paula nuwala dowa loko wibo paulamidana maya aya lapeuma waitoneyoko monoka likaka niabo wewenasiya Omailoka likaka niabo nesamidana aweyahawa ne. ⁹Sakiya nama ohatama makoya sa-liki lae:

Pepamidana humala kawa setadawoto maya koheko minane. Emoda kohaelikayoko heledanaki oladakadunuya muki numuto namato wewenasida aito aito donoki ito aito aito dupaki ito aito aito nalauti minabo wewenasida maya muki meina heko magoinaya dilipe Omailoka moladawo maya ne.

¹⁰ ^jAhote Omaida elekele itatae loko oholau maya emolatoka jokila hi mitabo we loko dilipe moladawo maya ne. Sadawo wewenasiya maya mikauka ujapa iki miniki ulinipokiya minakilae.

¹¹ ^kSa-okaiyoko, aku nomuda hulo moloko mudaoboya muki okananipoki wewenasida depauti maya muki ga maya eloe. Aya okananipoki wewenasida nabanipo maya 100 miliyoni tauseni tauseni minae. Edimoya onowelaki siyalo ito elewole nesa loweki loweki ito we loidawa minabotoka hi wego iki ga napa liki nama sa-liki lae:

¹² Akalewa maya omutiki kohai helebo welimoya abuha-wowo ito uvamina ito ele wewesokaka nesa ito elewoleya litibo ito muki wewenasi epoka liki emo uliwa li sawa jideko emo uliwaya yoweko netiboya koheko netibo ne liki lae.

¹³ Nemoya muki okulumauka nebo nesa ito maya mikauka nebo nesa ito mika ulauka nebo nesa ito ela no ulauka minabo nesasikiya sa-liki nama nilayoko eloe:

Onowelaki siyalo nebo wemamidana ito akalewamidana epoka loko uliwa maya le sawa jekuniyoko, lameda lokaka ito

g 5:6 Aes 53:7; Jek 4:10 h 5:8 Sam 141:2 i 5:9 Sam 33:3; Sam 98:1 j 5:10 Eks 19:6; Lev 1:6 k 5:11 Den 7:10

elewoleya emotoka maya mino-loko woko mino luwatoka moloko minakolaiye.

¹⁴Liki likayoko elewole iki minikaka nesa loweki lowekimasi donoto liki yotokoe liki likayoko olopa we loidawamasiya di bola hi miki monoka liki uliwa li sawa je.

Akalewamamo pepa luhuwa maya kawa siye.

6 ¹Ito nomuda hulo moloko mudaobotokaya sipisipi ja akalewamamo pepa huma 7-palautiya mako maya kawa siye. Sakoya kawa nosiyoko elewole oko minokaka nesa makolimo o alake libomidana niseko nemotoka maya sa-loko liye: Niso. ²¹Loko lokaiyoko mudaobo maya hosi ja ukulo mako nisiyoko, emesaloya we mako neboya imilaki ito onowelaki adakolila maya mikayoko lowa nesa maya hulo upalo okoko muki nesamidanaya asebetakolo leko wiye.

³Ito akalewamamo huma naba 2 maya leko kawa sokaiyoko elewole oko minokaka nesa naba 2 mamoya enemane oko niso loko ju loko liye. ⁴^mLoko liyoko hosi ja laho makoya soto pekoko nisiye. Sakoya nisiyoko mudaobo maya emesalo we mako neboya, aya welimoya ma mikauka wewenasida maya hulu le olowe obetokadeko emo kohakadeko emo kohakadeko itae loko elewoleya mibo we maya nisiye. Sa-iyoko lowa napa le soto molatibomidana elewoleya ito sopolu napa hana mako mekaiyoko adelauya lene.

⁵ⁿSa-okaiyoko pepa huma naba 3 maya kawa siyoko elewole oko minokaka nesa naba 3 mamoya niso loko ju liyoko nemo maya nomuda hulo moloko mudaobe. Sakoya nomudaoyoko hosi ja lubuha mako nisiye. Sakoya nisiyoko, aya jamidana emesalo nebo welimoya sigeli maya lene. ⁶Sa-okaiyoko elewole oko minokaka nesasida luwawanipouti maya wewenasi donokidana soto peko sa-loko liyoko eloe: Muki nesasida meinawanipoya yoweko nenako laisiya kapu 4-pala waitiyokoya meinawa 5 kina, ito polisiya asako kapu 4-pala waitiyoko meinawa ayamidana oko 5 kinaya neboya, oli wiye labo nesamidana nouvalaya ito waeniye labo nesamidana nouvalakiya li opa-napa amilo, uvaminanipoki wewenasiya nikaka niabo nesa maya neyo.

⁷Sa-okaiyoko sipisipi ja akalewamamo huma naba 4 maya kawa siyoko elewole oko minokaka nesa naba 4-mamoya niso loko ju liye. ⁸^oLoko liyoko mudaobo maya hosi ja mako upalo sihuga libo nisiyoko mudaobe. Sa-iyoko aya jamidana emesalo nebo wemidana uliwa maya helekaka nesae loko ne. Ito emesalo nisibo wemidana uliwaya meiku hilekeka nesae loko ne. Ito mikauka wewena laka loweki loweki minabototi laka maloka maya lowa hekaka nesalimo ito nodekumu helikaka nesalimo

¹ 6:2 Jek 1:8; Jek 6:3,6 ^m 6:4 Jek 1:8; Jek 6:2 ⁿ 6:5 Jek 6:2,6 ^o 6:8 Iji 14:21

lahelamibo nesamidana muki wewenasitoka soto pitibo nesalimo ito liwe lawe nesasi nisiki muki wewenasida kohaidiki helitabomidana abuha-wowola maya biyoko li-minaiye.

⁹Ito akalewamamo huma naba 5 maya le kawa siyoko mudaoboya, maloka wewenasiya Omaimidana gala maya li-miniki li hutili iki maloka wewenasida li bebomuye liki kohaidiki heleboya, weunipo maya Omaimidana jokila hi mikaka namabetamidana iwauka minayoko mudaoe. ¹⁰Sa-okaiyoko aya wewenasiya ga napauti sa-liko lae: Eto oko minadawo We napalika onawaka maya le hana okane. Lemoda wewenasi kohalelaboto maya nena yupekama pasetadawo ne. ¹¹Liki layoko ukulo lawo-lawo makoko makoko oko beko suwokoko sa-loko lo biye: Elekele oluhu monoka wewenatipole maloka mudalo, yamidana iki kohaidiki helitaboya edimo nabatipo maya waitetibotoya ne. Sa-etibo neyo, edimoya onawa lasolasi mako ujapa i-minalo.

¹²^PLoko lokaiyoko makoya sakoya mudaoe: Sipisipi ja akalewamamoya pepa huma naba 6 maya kawa siyoko mima napa-napa iye. Sa-iyoko ho maya lubuha onupapa vokoko ukada maya olada noviyoko mudaoe. ¹³^QIto sonohi maya juju ihilawakidana halatoko hunu molaibo lasilimo noliyoko ululutoko lemo jibomidana oko okulumaloti maya olulutiki limi nijeyoko mudaoe. ¹⁴^TSa-okaiyoko okuluma maya usi pepa likebomidana oko eleweke loko woko leso iye. Ito muki bolahena ito mika owalahena maya omutiki minabo ebanipohena maya hulikiki li aitoka wiwi ae. ¹⁵^SSakoya sa-noiyoko maya mikauka ujapa wewenahena ito lowa hikaka welo ujapa we ito uvaminanipoki wewena ito duliki wewena ito abuha-wowonipoki wewena ito ehada lamabo yowanu lebo wewena ito moletiki minabo wewenakiya muki wiki ehada numuku bolauka aleuka halukiki minabo ne. ¹⁶^TSakiya minadanaki ehadahena ito bolahenasida maya ju liki sa-liko lae: Limiki mijilitamae. Lemoya sipisipi ja akalewamamo mesaha jeletokatiyo ito onowelaki siyalo nebo wemidana owisalalo wamekoluniyo, limiki hitilitalo. ¹⁷^UMesaha jitabo onawa napa maya depauka lalo lamibo nesa lolo udawomaki leko nisitibo maya nenako, ekahilika maya elewole oko owisalalo sinatadawo ne, lemoya mate sinam ekoluninako.

Omaimidana anelaya Isilaelo wewena 44 tausenisida dotipanipolo ne.

7 ¹^VSa-okaiyoko mudaobotokaya okananipoki we loweki loweki maya mika lolowa loweki lowekilo maya liminayoko mudaoe. Sakiya maya mikauya lasi loweki lowekilo li-minabo wesiya mikauka ito ela nokuka ito mika mupilaloka maya lasi okatiye liki li pilikiki li-minae. ²Sa-

^P 6:12 Lev 11:13; Joe 2:10,31 ^Q 6:13-14 Aes 34:4 ^R 6:14 Lev 16:20 ^S 6:15 Aes 2:19-21
^T 6:16 Hos 10:8; Luk 23:30 ^U 6:17 Joe 2:11; Mal 3:2 ^V 7:1 Jel 49:36; Den 7:2

okaiyoko mudaobo maya ho noyowibotoka maya okanaki we makolimo elewole oko minokaka Omaimidana anela maya leneyoko mudaobe. Sa-okaiyoko aya wemamo okananipoki we loweki loweki maya mikahena ito ela nohena le opa-napa itabo abuha-wowow liminabosida maya sa-loko lo biye: ³Edimosiya enemane iki ma mikauka nesa ela nokuka nesa ito jahenamaki li opa amilo. Lemoya omutoko Omaimidana wewenalale yuhasida otipanipolo maya ane molobetokuniyoko neyo. ⁴Loko lokaiyoko wewena otipanipolo Omaimidana anela neyoko mudaobo wewenaya Isilaelo wewenasida nalauti 144 tauseniya Omaimidana anela otipanipolo nebo nenako, ⁵aya wewenaya Judada nalalautiya 12 tauseni minae, ito Lubenida nalalautiya 12 tauseni minae, ito Gadida nalalauti 12 tauseni minae, ⁶ito Aseda nalalauti asaiki 12 tauseni minae, ito Natalaeda nalalauti asaiki 12 tauseni minae, ito Manasada nalalauti 12 tauseni minae, ⁷ito Simiyonida nalalauti asaiki 12 tauseni minae, ito Liwaeda nalalauti asaiki 12 tauseni minae, ito Isakaloda nalalauti 12 tauseniya minae, ⁸Sebulonida nalalauti 12 tauseniya minae, ito Josepuda nalalauti 12 tauseniya minae, ito Benisamenida nalalauti 12 tauseniya minaboya, muki duli duli lobo wewenasida awonipoloya Omaimidana anela dotipanipolo nebo wewenagoya minae.

Aito aito mikalokati wewena nala napa minabo.

⁹Sa-okaiyoko muda maloka moloboya muki numuto namato wewena aito aito dupaki ito aito aito donoki ito aito aito nalautikiya muki wewenaya wawu-liko wewena makolimo lepeko suwametibo nesa liki minabo wewena maya onowelaki siyamidana owisalo maya sipisipi jamamidana amaitoka minayoko mudaobe. Aya wewenasiya dupalo nesa ukulogo olo jikiki Omaimidana epoka likili dadeu maya kokonasi ailawa hukiki li-minae. ¹⁰Sakiya mini nupa iki miniki ga napauti sa-liko lae: Omaite maya onowelaki siyalo nebo ito sipisipi ja akalewa nebo edimotokatiya olisauti lilimekaka noibo nesaya soto pekaka noiye. ¹¹Sa-ikayoko okananipoki we muki ito olopa we loidawaki ito elewole oko minokaka noibo nesa loweki lowekimasiya onowelaki siya maya hiki wego ikiki aya siyamidana amaitoka dokepa hi-minadanaki Omaimidana uliwa li sawa jiki sa-liko lae: ¹²Yotokoe. Omaitemidana upauka maya lahelepa adoha noiye. Maku bekaka ito emo luhuwaka lepekaka ito ele wewesokaka epoka loko uliwa le sawa jekaka ito abuha-wowow maya Omaitoka nebo maya eimolatokago mino luwato moloko minakolaiye. Yotokoe.

¹³Liki li nihulayoko olopa we loidawa makolimoya loka onetoko sa-loko liye: Dupalo nesa hana-pana ukulo nesago olo jebo wewenaya ekahile

^w 7:3 Iji 9:4,6

ma minae. ¹⁴*Loko liyoko, onoto leko sa-loko loe: Uliki welika nemo elamoyo, emoya ele-minatadawo maya neyo, lo nemowo. Loko loyoko, sa-loko nonoto leko liye: Yatoka wewenaya dupa miluma niki delonipo wibo nesa maya ulanipolo wewenasi lolo ibitabotoya dupalo olisa soto pamiyoko minae. Sabo wewena maya sipisipi ja akalewamamidana oladaloti maya nokalawe iki li uliwitikiki minae. ¹⁵Sabo maya nenako, aya wewena maya onowelaki siyaloya Omaimidana amaitoka miniki ludaka nekewa monoka numuda napau maya elekele itiki minikaka niae. Sa-iki minikaka niayoko onowelaki siyalo minokaka noibo wemamo ujapa obetoko minakolaiye. ¹⁶*Sa-ideko nodemu nomuya delametibo ne. Hoya lamideko saina makolimo dupalo kolametibo ne. ¹⁷*Sa-iki minowa minowa okakamidana no hihuwaloka dilipe-loko wekolaiye. Sa-okadeko Omailimo letiboto domuda nouwala maya sepo jeko suwekolaiye loko lo nimiye.

Pepa huma naba 7 maya kawa siye.

8 ¹Sa-okaiyoko Sipisipi ja akalewamamo pepa huma naba 7 maya kawa sibo maya okulumauka nesahenasiya dononipo jamayoko, hapu aowaya wiye. ²Sa-okaiyoko yaloti maya okanapiki wewena 7-pala maya Omaimidana amaitoka sini minikaka abo wesida mudaidoboya pikuli maya dadeu makoko makoko iki liminayoko mudaœ. ³*Sa-ikayoko yaloti maya mudaoboya, okanaki we makolimoya nuwalaki paula goliloti lolo abo maya lapelau kisiboya le-loko nisiye. Sa-iboya Omaimidana jokila hi mikaka namabetaloka maya sinoneyoko, nuwala wokaka noibo paula muki maya mikayoko, onowelaki siyamidana okepaloka maya Omaimitoka jokila hi mikaka namabeta maya goliloti lolo abo nesamidana mupilalo maya jekaiyoko, monoka elebo wewenasiya Omailoka likaka niabo nesalo maya niseko okepa hiye. ⁴Sa-okaiyoko okanaki wemamidana adelauti maya nuwala wibo paulamidana jokilaya monoka elebo wewenasi Omailoka likaka niabo nesalo maya niseko okepa hiyoko, Omailoka maya yowiye. ⁵^bOkanaki wemamo nuwalaki jokila jikaka niabo lape maya lekoko namabeta napa makoya asaiki oliminaboto maya Omailoka jokila hi mikaka niaboto jo uluma oko libolawa maya leko woko lapeu maya jeko waitokoko mikaloya hulo molaiye. Sakoya leko woko hulaiyoko o alake napa-napa nolidanaki mima napa-napa iye.

Okanapiki we 7-palasi pikuli 7-pala huhu lae.

⁶Sa-okaiyoko okanapiki we 7-palasiya pikuli 7-pala li-minabo maya huhu likili li lolowa ae.

^x 7:14 Den 12:1; Mat 24:21; Mak 13:19 ^y 7:16 Aes 49:10 ^z 7:17 Sam 23:1-2; Aes 25:8

^a 8:3 Eks 30:1-3 ^b 8:5 Liv 16:12; Eks 19:16; Lev 11:19; Lev 16:18

⁷cSakiya li lolowa ikayoko okanaki we makolimoya eimola pikulila maya huhu liyoko, omoimaki ito jomaki ito oladamaki li opa abolimo leko mikalo maya limiye. Sa-ikayoko maya mikau laka maya potoko le loweki makoki iyoko, laka makomau maya opatamibo yahena maya jolimo liye. Ito makomau maya ohuhena maya jolimo loko suwiye.

⁸Sa-okaiyoko naba 2 okanaki wemamo pikulila maya huhu liyoko bolakidana nesahena maya jo epa ulumalimogo okoko ela noku limiye. Sakoya ela noku limiyoko ela no maya potoko le loweki makoki iyoko makomau maya oladalimogo iye. ⁹Sa-okaiyoko ela noku minabo nesahena maya asako potoko le loweki makoki iyoko makomau minabo nesahena maya heliki suwayoko, noku lapehena maya jewo potowo iye.

¹⁰dIto okanaki we naba 3 mamo pikulila maya huhu liyoko okulumalotiya sonohi napa maya lemo jiboya leyamidana oko uluma oko lemo no makomau jije. ¹¹eAya sonohimidana uliwa maya ekesalakiye loko ne. Sa-okaiyoko no maya potoko loweki makoki iboku makomau maya lemo jeneyoko aya no hiki nabo wewena maya ekesamu heliki suwae.

¹²fSakiya heliki suwayoko okanaki we naba 4 mamo pikulila maya huhu lokaiyoko homa ito ukada ito sonohimaki lamedanipo maya potoko le loweki makoki okaiyoko, makomidana lamedala maya suwiye. Sa-okaiyoko maloka maya suwa nesa leko o maya liye. Sa-okaiyoko luwato maya ayamidana oko sonohihena ito ukadahena maya suwa lameda lae.

¹³Sa-okaiyoko nomuda hulo moloko nama luipakidana mako mudaoc. Sako mudaoboya aya nama maya yokawaloka yoweko minoko okana jeko ga napauti sa-loko ju loko liye: Agae, agae, okananipoki we loweki makokisida pikulinipo maya aha li-minae. Ya wesiya pikuli huhu litabo onawaloya maya mikau wewenaya nenahanipo itabo ne loko liyoko eloe.

9 ¹Ito okanaki we naba 5 mamo pikulila maya huhu liyoko okanaki we mako upaloka sonohikidana lameda libo weya okulumaloti maya mikauka nolimiyoko mudaoc. Aya wemidana maya lomidana anu viminabo maya siyitiye liki kiwa maya mikayoko leko limiye. ²gSa-okaiyoko, lemeko lomidana anuwa maya sijiyoko jokila adoha yowiye. Odupa jo jeniyojo jokila yowibomidana oko jokila yowiye. Sakoya aya jokilalimoya yoweko hoki ito lasihena omudanipolo maya jeko hitaiye. ³hSakoya jeko nohitaiyoko ayauti hituhena maya ma mikaukaya leme. Saboya depanipoya amuke depa molone. ⁴iSakiya limiki maya mikauka yanala ohunahusida ailawanipohena maya wau lamitae loko lo hukobetaiye. Omaimidana anela otipanipolo minamibo wewenasida maya lowa hi bitae loko lobetaiye. ⁵Sakiya lowa hiki kohaidadeko

^c 8:7 Eks 9:23-25; Iji 38:22 ^d 8:10 Aes 14:12 ^e 8:11 Jel 9:15 ^f 8:12 Aes 13:10; Iji 32:7; Joe 2:10; Joe 3:15 ^g 9:2 Jen 19:28 ^h 9:3 Eks 10:12-15 ⁱ 9:4 Iji 9:4

helitae loko lamiye, aha ukada 5-pala miniki kohibitadeko miluma-aluma elitae loko lobetaiye. Amukelimohe ito lokihalimo koheletaiyoko miluma eludawomidana elitae loko lobetaiye. ⁶ Sa-etibo nenako aya onawalo minatabo wewenasiya sa-etibo nesamuya heletune liki helitabo anuwamuya ohu jitaha, minamideko edimonipo ahamu ma helamitabo ne.

⁷ Ito maya lobo hitusiya lowa wewenasiya lowalo wikili hosi jasida li lolowa abo nesa liki aya hitusiya makoko aweyaha iki minanako, madonipolo maya goliloti lolo abo adakolikidana iki li-minae. Ito otipanipohenaya wewena lokepa lomudakidana, ⁸ Ito yopanipoya hana-pana laho menakipasida yopanipokidanaya, ito depanipo maya laiyni okohimi okaka noibo liwe ulakidana, ⁹ Ito ikinipoloka maya dupalo nesa ainiloti lolo abo neyoko mudaoe. Ito okananipoukati onowa liboya hosi jasi lowalo wikili kalikidana elibo nesa maya demesaloka molikiki ika iki liki wayoko onowa libomidana liye. ¹⁰ Ito aisawanipoya amuke aisawanipokidana oko minoko nekawanipo maya aisawanipouka maya ne. Sa-oneyoko nekawanipoya ukada lade maloka suwoko ukatoya, Omaimidana anela otipanipolo minametibo wewenasida maya kohaibitadeko, delogo wowa wowa oko netiye. ¹¹ Ito okanaki we mako lokumidana anu siyekaka noibo weya uliwa Hibulu wewenasida ganipouti maya Abadoni, ito Guliki wewenasida ganipouti maya Apoliyni, ito lemo ateuti maya wau lekaka we loko ne.

¹² Agae, edawaki miluma nesa mako aloya suwokainako, lowe maya aha neboyae loko liye.

¹³ Sa-okaiyoko okanaki we naba 6 mamo pikulila maya huhu liyoko Omaimitoka jokila hi mikaka jama namabeta goliloti lolo abo Omaimidana okepalo nebo nesamidana sipiwala loweki loweki neboloti we makomidana onola mako yowidanaki, ¹⁴ okanaki we naba 6 pikuli huhu libo wemidana sa-loko lo miye: Yupeleti no napalo okananipoki we loweki loweki nalalo minabosida olutobetadeko wideyo. ¹⁵ Loko lokaiyoko okananipoki we loweki lowekimasiya aya melekelo aya ukadalo aya onawalo ito aya aowalo maya ma mikau wewena maya potiki li loweki makoki iki minadeko, wewena nala makosida kohaidi esa ikili dewa iki minabosida maya olutobetaiye. ¹⁶ Ito imiki we hosi ja demesalo minabo wesida nabanipoya 200 miliyoniye liki layoko eloe. ¹⁷ Wewenaki hosi jakiya sakiya niseyoko iha hukoko mudaoboya ikinipoloka dupalo nesaniyoya siyotinipoya ainiloti lolo abo nesa maya sihugahena ito lubuhahena ito lahohena ija jiki minayoko mudaidoe. Ito hosi janipolesida madonipohena maya laiyni okohimi ulakidana neyoko mudaidoboya, depauti maya joki jokilaki ito ehada mako sihuga libo ehadaya upaloka

maya jo noliyoko limiye. ¹⁸Hosi jasida depalotiya joki jokilaki ito sihuga ehada maya jo noliyoko limibo ehadalimoya, ma mikau wewenasida maya he potoko le loweki makoki noiyoko, wewena nala makosida maya kohaidi suwae. ¹⁹Sa-iboya aya hosi jasida elewoleyaniyoya depaloka ito aisawanipoloka maya ne. Aisawanipoya oletaha madonipokidana minomo winako, yalotiya wewenasida maya miluma nesa lolo ibitimi wae.

²⁰Ito muki wewenasitoka lowa-lawa nesalimo maloka wewenasida maya kohaidoko helemo nowideko, malokasida maya esenipo vobetaibolawaya lahelibo lahelamibo weunipo li wili jiki minamadanaki aya nesaki apusa jiki li-minabo ne. Sa-ikiki suwa omai goliloti siluwaloti ehadaloti yaloti lolo iki abohenaki mudaki elikaka iki minamibolawa ito anu moloko monekaka amibo nesamidana di bola hi miki monoka likaka niae. ²¹Sa-iki minadanaki wewena kohaidi helikaka nesaki iheda nalisa jiki ito we olisa mena olisa ito ukele-hakele iki sa-ikaka abo nesahena maya hulamabo wewenamae.

**Okanaki we makolimo pepa wasa eleweki-
minabokuti maya kawa nosiye.**

10 ¹Ito okulumauti okanaki we mako limiboya elewoleyalaki we madonalo huwepalalimo gogona oko minoko upaloya limukidana nesa wego oko neboya, ayaloti lameda loko pana-pana keko ne. Sakoya okepaloya ho silihilakidana ito ila maloka malokaya ahodakidana neboya ayaloti jo ulumakidana oko uluma uluma oko ne. ²Sakoya nolimidanaki adelau maya pepa lasola mako leneboya alo-talonebo ne. Sa-noiyoko ila atahakalokati maya ela no mupilalo maya jeko ito ila lamawaka maya mikalo jeko neyoko mudaoc. ³Sakoya nedanaki laiyoni liwe ulalimo onowa lokaka noibo nesa leko ga napauti liyoko o alake 7-palasiya dononipo lae. ⁴Sakiya dononipo mako layoko aya ganipo maya luhuwa jekolo noyoko, okulumauti we makomidana onola sa-loko soto nopiyoko eloe: O alake 7-palasi labo ga maya luhuwa je molamoko aha ulawakau yaitaya minadeyo. ⁵^PLoko lokaiyoko okanaki we mako ila maloka mikalo jeko ito maloka ela no mupilalo jibo wemamo adela lamawakalokati okulumama le sawa jiyee. ⁶Sakoya le sinokaiyoko elewole oko mino-loko wekolaibo wemamo okulumaloka mikaloka ito ela nohenauka sainahena lolo oko suwibo wemidana ulilalo maya sa-loko lo hukaiye: Onawa mako ewa oko minamekolune. ⁷Okanaki we naba 7-mamo pikulila maya huhu lokadeko onawa napa mako molakolaiye. Sa-etibo yupeka maya Omaimidana gala suna ibo maya Omaimidana epaloti ga likaka we Omaimidana elekele itiki minabo wewenasida yeimaya wehe loko lo bibomidana ihilawa maya soto peko suwetibo ne.

◦ 9:20 Sam 115:4-7; Sam 135:15-17; Den 5:23 P 10:5-6 Dut 32:40; Den 12:7

⁸Loko liyoko omutoko okulumauti onowa mako elobomidana oko aku soto pekadanaki sa-loko lo nimiye: Emoya woko okanaki we mako ela nolo ito mikalo mijeko lenebo wemamidana adelautiya pepa mako le elewekeko lenebo maya lo. ⁹Loko lokaiyoko nemo maya woko okanaki wema neboto maya pepa lasola lenebo maya nimitiye loko loyoko aya wemamo sa-loko lo nimiye: Lekoko no. Sakoya le epakaloka molatadawoya lube nouvalakidana lahelepa ekolaiye. Sa-etiboya nokadeko ohumakauka lemekadeko, ekesa ekolaiye. ¹⁰Loko lokadanaki nimiyoko nobo maya nepalo maya lube nouvalakidana lahelepa iyoko noko mikili obo maya nohumaneuka maya lemeko ekesa adoha iye. ¹¹Sakoiyoko emoya muki numuto namato wewena aito aito dupaki ito aito aito donoki ito muki duliki wesidamuya ohuwa hukoko lo, loko lo nimiye.

Omaimidana gala li soto molikaka we lowesida ganipo.

11 ¹Ito makomalimoya molo elekaka oijo akusakidana makoya nemekadanaki, sa-loko lo nimiye: Emoya sinokoko Omaimidana monoka numudala napaki ito jokila hi mikaka namabeta napalokiya molo eleko Omailoka monoka likaka niabo wewenakiya lepo. ²Ito hetokaya lemekoko numudamidana ebala maya mudamoko huliko, hetoka wewenasidamuye loko heko hukobetonebo nenako. Hetoka wewenasiya eto onebo ebane Jelusalemuga maya ukada 42-midana ulauya mijiki lilika jiminatabo neyo. ³Sa-ikadeko nemo ane maya li bikaka we lowesida maya lo bekoyoko dupalo nesa asehawa li kolikiki li bibi iki minadeko, ukada 42-palaya niseko wekolaiye.

⁴Ito oliwi ya lowe ito lamu jo loweya ma mikauka We napamidana okepaloka minaibomidana asaikiya minaiye. ⁵We mako ekahimamo aya we lowesida ulanipolo we lolo obetokoko kohaidatuwe loko lalahu obetadeko maya depaukatiya jolimo lemeko lekolaiye. Sakoya wewena makolimo sa-etiboya eimolaya okepa usekolaiye. ⁶Ohenalo ujapa isaibo elewoleya benebo maya neyo, Omaimidana gala maya li biki minadeko, ohena maya jametiye. Omidana maya ilime olada lolo ikilaiye. Sa-isaiboya Omailimo elewoleya benebo nenako, sa-ikilaiye. Ito maya mikauka wewenasida dupalo lowa-lawa nesa soto pitiye liki lisaiboya aha soto pitibo ne. ⁷Ito monoka lisaibo onawa maya alo suwokadeko lokugutiya okohimi etibo lahelametibo nesa maya usekolaiye. Sakoya aya nesalimoya aya we lowesida kohaidadeko helikilaiye. ⁸Sakiya helikadeko wewenasiya onowaniposida hulikadeko eba napamidana anuloya minakilaiye. We napanipo maya yeimalo aya ebaloya yoho yaha yalo maya kohaikayoko helene. Aya ebamidana uliwaya koha

⁹ 10:8-10 Iji 2:8-3:3 [†] 11:1 Iji 40:3; Jek 2:1-2 [§] 11:2 Luk 21:24 [‡] 11:4 Jek 4:3,11-14
^u 11:6 Eks 7:17-19; 1 Sam 4:8 ^v 11:7 Den 7:7,21; Lev 13:5-7; Lev 17:8

moloko gaukatiya Ijipiye liki likaka niae. ⁹Sa-okadeko numuto namato wewena aito aito donoki ito aito aito dupaki ito aito aito nalautikiya onowaniposida maya onawa loweki makoki ito hapuwaki mudaidiki minakilae. Sa-itaboya malokasiya ale jetune liki litaboya, malokasiya eli bamikilae. ¹⁰Ito aya monoka likaka niabo we lowesiya muki wewenasida miluma nesa napa-napa bikaka aibo nenako, heleibokumuye liki elowa jiki uvamina li yolalo malo ikilae. ¹¹Wito onawa loweki makoki ito hapuwaki oko wokadeko Omailokatiya ohatama oko minokaka nesa le soto molokaka weuna oluhomoya onowanipouya lemekadeko topa iki sinakilaiye. Sinadeko muki mudaidatabo wewenaya domoda wekolaiye. ¹²Sa-okadeko okulumauti ga napa mako sa-loko limitiyeye: Ke, maloka yowilo. Loko lideko ulanipolo wewenasida domudaloya limu mupilalo maya yowikilaiye. ¹³Sakiya niyowideko mima napa mako oko aya numudaloya malokawa maya lahelamiyoko, eba 9-palaya aha minakolaiye. Sa-etiboya aya mimalimoya wewena 7 tauseniya kohaidadeko, heliki esa ikilae. Sa-okadeko aha domuda liminatabolawasiya domodanipo wokadeko Omai okulumamidana aholada uliwa maya li sawa jideko uliwa maya napa oko minakolaiye.

¹⁴Agae, edawaki nesa lowe maya alo soto pekainako, makoko maya asako aloya soto pekolo alili noiye.

Pikuli naba 7-maya huhu liye.

¹⁵Sa-okaiyoko okanaki we naba 7-mamo pikuli maya huhu liyoko, okulumau maya ga napa liki sa-likilae: Olotiya numuto namato duliki we minikakamidana elewoleyaya maya We napatemidana ito olisauti lilimitiyeye loko lo mololetaibo wemidana adelau maya neyoko, emokahoya ujapa obetoko uliki wenipo mino-loko woko minakolaiye. ¹⁶Liki likayoko olopa we loidawa 24-pala Omaimidana omudaloka onowelaki siyalo minabo wemasiya di bola hiki Omaimidana li miki sa-likilae:

¹⁷We napate Omailika emokahoya ode amode nesa lolo noadawo we emo minadawo ito oloti minane. Emoya elewoleyaka maya le nupa okadanaki muki nesalo ujapa obetokaka yowanu maya api oko noledawomu lemoya emodamu epoka adoha lokaka noune.

¹⁸Sa-noaniyoko nenako, muki numuto namato wewenasida depauka lahelamiye. Sa-niayoko emokaho mesaha jebetadawo onawa maya alili okaiyoko helebo wewenasida lihimaniyopomu obi yowanu lebetatadawo onawa maya soto piye. Sa-okaiyoko emo elekele oluhoka epakaloti ga likaka we ito monoka wewena ito emo elewoleyakamidana eli miki minabo wewena limiki yowiki iki

^w 11:11 Iji 37:10 ^x 11:13 Lev 6:12; Lev 16:18 ^y 11:15 Eks 15:18; Den 2:44; Den 7:14
^z 11:18 Sam 115:13

minabosida meinawanipo bitadawo onawa alili okaiye. Ito maya mikauka saina-maina li opa ikaka niabo wewenasida dilipe tolowa etadawo onawa mayaki aloya alili okaiye.

¹⁹aLiki epoka likayoko okulumaloka Omaimidana monoka numudala napa maya golotokaiyoko, Omaimo lo mutihibo gamidana bokisiwa maya monoka numuda napau maya soto piye. Sa-iyoko ayahasilo maya o maya wesama noko onowa napa maya noloko alake noloko ito mima noko ito omoi maya napamidana hulakolaiye.

Mena makoki ito oletaha napa makoki ganipo.

12 ¹Sa-okaiyoko okulumalo maya ane napa makoya sako soto piye: Mena makoya ho silihila maya upalo molone. Ito i lukanauka ukada molitikayoko ne. Ito madonaloka maya adakolilaya sonohi 12-palaloti lolo itabo adakolila olo jenebo ne. ²Sa-iboya aya menaya oluho ohumanaki minokoko oluhola etakolo oleha jeko opa-napa ga loko ne. ³^bSakoya neyoko, okulumaloya ane mako sako soto piye: Adoha oletaha napa-napa mako neboya, upalaya laho lone, ito madonaya 7-pala ne, ito sipiwala maya 10-pala minoko aya oletehamidana madona neboto nebotoya duliki wesi olo jikaka niabo adakolikidana olo jebetomo wonebo ne. ⁴^cSa-onebo oletehalimoya okulumaloka yoweko minoko aisawaloti sonohi maya heko potoko loweki makoki okoko le hula hula iyoko maloka maya ma mikauka leme. Sa-okoko aya oletehamamo aya mena maya oluhola etokadeko mikili etuwe loko woko amaitoka maya minoko ujapa one. ⁵^dSakoya aya menamamo oluhola etatibo oluholimoya muki numuto namato wewenasida maya aini akusadunuya ujapa obetatiye loko lo moloetaiye. Sakoya lokaiyoko aya oluho maya etaiyoko hipo ikadanaki liki yowiki Omaimidana amaitoka maya oliwaki siyalo maya hulitae. ⁶Sa-ikaiyoko dola maya oli woko ame mikalokaya ukada 42 yamidana ulaukaya nasahili itadeko minatiye loko Omailimo le lolowa oetaibo ebatokaya woko ne.

⁷^eSa-iyoko okulumaloka maya lowa napa soto piye. Okananipoki wesida ujapa wenipo Maekolo maya unalale yuhakiya adoha oletaha napamidana maya lowa heko kohatune likadanaki li lolowa ae. Sayoko adoha oletaha maya asaikiya unalale yuhakiya ile imi iki li lolowa ae. ⁸Sa-ikaboya oletehasiya elewole iki lowa hiki asibitatabo nesa maya minamiyoko, okulumautiya doli hikadanaki anu vibitae. ⁹^fSa-ikayoko, adoha oletaha maya hapa yeikamaukati nebo we Oloha maya muki wewenasida moneko dokepa jekaka noibo wemidana maya ipisiki hulikayoko maya mikauya limiye. Sakiya unala ipalale yuhakiya muki dipisiki hulikae.

^a 11:19 Lev 8:5; Lev 16:18; Lev 16:21 ^b 12:3 Den 7:7 ^c 12:4 Den 8:10 ^d 12:5 Aes 66:7; Sam 2:9 ^e 12:7 Jud 9 ^f 12:9 Jen 3:1; Luk 10:18

¹⁰gSa-okaiyoko okulumalo maya ga napa mako sa-loko soto piyoko eloe: Wewenatelesida olisanipomuya muki yupeka Omaimidana owisalalo maya obi obetoika obetoika ibo wemidana maya okulumaloti ipisiki hulikayoko maya mikauka maya lemekaibo nenako, Omaitemamo olisauti lilimekaka onawa ito elewoleyala ito uliki we lolo olimikakamidana abuha-wowola ito olisauti lilimitiye loko lo mololetaibo welimoya ujapa etibo elewoleyala maya aloya soto piye. ¹¹Sipisipi ja akalewamamidana oladalaloti ito osele deloko lukaha delamiyoko Omaidamu ga maya li soto molikaka abototi maya dabuha moliki asibitabo maya ne. Sa-ikiya miniki liki abomuya delamiyoko helitabo nesamukiya elamabo maya ne. ¹²Sa-iminabo maya neyo, yamuya okuluma ulauka minabo wewenalita elowa jilo. Ito maya mikauka minabo ito ela nokuka minabolawalitaya agae, nenaha itahelae. Oloha maya edimotoka yaitaya nolimiye. Sa-iboya emo onawala maya aloya suwekolaiye. Sa-ekolaiyoko nenako, yamuya elenedanaki epalauka lalo lamiyoko nomoniye.

¹³Sa-ibo nenako, adoha oletehamidana maya oli hiki hulikayoko maya mikauka lemeko nebomuya elekadanaki oluho etaibo menamidana maya lowa he miye. ¹⁴Iti aya menamidana maya napa-napa nama luipamidana okana lowe maya le mekaiyoko, yalotiya ame mikaloka minoko leko okaka noibotoka maya adoha oletehamuya oli olo-loko woko sunaiye. Sakoya woko yaloka maya nedeko nasahili itiki minadeko meleke loweki makoki ito makoya hapuwaki le hulakolaiye. ¹⁵Sa-okadeko mena maya oli etibomidana emesaloka maya adoha oletehamamoya eimola epalautiya no maya wile huladeko, aya nomamoya wileko lemekoko wile-loko woko aya menamidana maya ilime-loko wekolo sa-iyeye. ¹⁶Sa-ekolo noiyo, mikalimoya aya menamidana maya olisauti maya ilimekolo epala maya leko ka iyoko oletehalimo omu wile hulaibo no maya aya nesamidana epalauka maya lemeko suwiye. ¹⁷Sa-okaiyoko nenako, adoha oleteha maya epalo molokaiyoko oluho unala motasida maya Omaimo lo hukaiyo ga maya eli ledanaki Jisesida gala maya emesalo moliki wetome ikaka niabo wewenasida maya lowa he bekolo wiye. Sako woko ela nomidana akeloka maya lemeko ne.

Okohimi ula lowesida ganipo.

13 ¹Sakoya neyoko mudaoboya ela nokuti maya okohimi ula makoya yowiye. Sakoya yowiboya aya adoha nesamidana madonaya 7-pala ne, ito sipiwala asako 10-pala ne, ito sipiwala makoko makoko nebotoya duliki wesida adakolinipo maya ne. Ito madonalo uliwa neboya Omaimidana leko letoko lokaka aya ne. ²J Sakoya neyoko okohimi

g 12:10 Job 1:9-11; Jek 3:1 h 12:14 Den 7:25; Den 12:7 i 13:1 Lev 17:3,7-12
j 13:2 Den 7:4-6

ulamidana mudaoboya pusi napakidana oko nebo, ito beyae loko nebo nesamidana adela owakidana adela nebo, ito epala maya laiyoni okohimi ulakidana nebo ne. Ito adoha oletehamamoya eimola elewoleyala ito onowelaki siyala ito eimola we napa lolo oko netibo elewoleyala maya miye. ³Sa-okaiyoko adoha okohimi nesamidana madona makoya kohaikayoko helenebo ileneyoko mudaoc. Sabolimoya hulala itikayoko suwoetokaiyoko haka liye. Sa-ikayoko muki numuto namato wewenasiya mudaikiki aiyo waiyo liki aya nesamidana emesalo moliki wiki suwae. ⁴Sa-nikiya adoha oletehalimoya we napa lolo etibo elewoleyala menebo maya ne liki omudaloka ekewake liki wiki ulila maya li sawa jiki monoka li me. Sa-iki okohimi nesamidana maya ilimi napa iki sa-liko lae: Okohimi nesa adoha mako emokidana minamiye. Ito wewena malokasiya lowa hiki kohaalamitabo ne.

⁵Sa-liko likadeco, emokahoya upala le sawa sawa jeko Omaimidana maya lewo letowo oko letiye loko elewoleyala maya miye. Sakoya ukada 42-midana ulauya maya mikauka maya ujapa oko netiye loko elewoleyala miye. ⁶Yamuya Omai nebo ulila nebo ito okulumau minikaka niabolaki api oko lewo letowo oko ne. ⁷Ito Omailoka eto iki minabo wewenakiya lowa hekoko asebetatiye loko elewoleyala mekaiyoko sa-okaka noiye. Ito numuto namato wewena dupanipo aito-aitomidana nebo ito aito-aitomidana dono jebo ito aito aito nala wewena mukisida duliki wenipo lolo oko netiye loko elewoleyala miye. ⁸Sa-ideko maya mikauka wewena mukisiya lipi miki uliwa maya li sawa jitatae. Ito ulinipo maya sipisipi ja akalewa kohai helebo wemamo elewole depa mutiwa litabo wewenasida dulinipo hapa maya mika soto pamiyoko nebo bukugu luhuwa je molaibo wewenaya edimogoya aya okohimi nesamidana sa-itamikilae.

⁹Data golotonetibo wewenalita ga maya eli wehe liki elilo. ¹⁰Wewena mako nala numuku minatae loko lonebo wewena maya nala numuku minatae, ito malokasida maya sopolu hanaloti kohaidatae loko lonebo wewenasida maya asaiki sopolu hanaloti kohaidatae. Yamidana nesa maya soto pideko maya Omaimidana wewenalale yuha maya elewole iki Omailoka mini moliki minatabokumuye.

¹¹Ito asako mika ulauti maya okohimi nesa mako yowiyoko mudaoc. Aya nesaya sipisipi jakidana sipiwalaya lowe nebo, ito onowa molaiboya adoha nesa leko oletehalimo omutoko molaibomidana oko molaiye. ¹²Sa-noidanaki omutoko yowibo okohimi nesamidana elewolelaki nedanaki owisalo yowanuhena letoko ne. Sa-noidanaki mikauka numuto namato wewenasida maya lobetokaiyoko omutoko yowibo okohimi nesamidana hulala suwetokaiyoko helenebokuti aku sinaibo wemidana di bola hiki

^k 13:5 Den 7:8,25; Den 11:36 ^l 13:7 Den 7:21 ^m 13:8 Sam 69:28; Lev 3:5; Lev 17:8; Lev 20:12; Lev 21:27 ⁿ 13:10 Jel 15:2; Jel 43:11

lipi miki dukanipo mikaka ae. ¹³Ito alika soto pibo adoha okohimi nesalimoya aitomidana oliwaki nesa lolo okaka noiye. Sa-noidanaki aitomidana oliwaki nesa mako sakoya liye: Emokaho liyoko muki maya mikauka wewenasiya mudai-minayoko okulumaloti maya jo uluma oko maya mikauka limiye. ¹⁴Yamidana elewole aneya lolo etiye loko elewole mekaiyoko omutoko soto pibo adoha nesamidana omudaloya lolo noidanaki maya mikauka wewenasida maya dilipe opa napa iye. Sakoya sa-noidanaki maya mikauka wewenasida maya lobetokaiyoko okohimi okaka nesamidananya sopololoti kohaiki helikayoko aku sinaibo nesamidana weunawa maya li lolo ae. ¹⁵Sakiya weunawa maya li lolo ikiki moli-minayoko alika soto pibo adoha nesalimoya aya nesalimo emoda ele mekaka noibo mayae, loko weunawa maya le sawa jiyoko gahena maya lokaka noiyoko, muki wewenasiya di bola hi me. Ito samabo wewenasidaya kohaidi hele. ¹⁶Sabo nenako, yowi-minabolawa ito limiminabolawa ito uvaminanipoki wewena ito ebili li-minabo wewenasida duliki we ito elekele wenipole mukisida maya lokadeko dade lamawakaloka ito otipanipoloka ane mako molakilae. ¹⁷Ito okohimi ulamidana anelaya ulilahe ito ulilamidana nabalahe lamabolawasiya sainahena maketimi ikaka anuwa maya hiki li libitakilae. ¹⁸Sa-onenako, ya anemidana monawaya data wehe lonetibo wewenalitagoya wehe liki data kitae. Maloka wewenasiya data ki wehe litabolawasiya maya okohimi nesamidana uliwa nabala maya li soto moliki elilo. Aya nabaya we makomidana nabalaya 666 yamidana oko neyo.

144 tauseni wewenasida dilimibo ganipo.

14 ¹Sa-okaiyoko aku nomuda hulo moloko mudaoboya sipisipi ja akalewa maya Jerusalemu numutoka Jaiyoni bolalo maya sinoneyoko mudaoe. Sa-iyoaya wewena 144 tauseni wewenaya magoina aya ja akalewa makiya minayoko mudaoe. Sakiya otipanipoloya eimola uliwaki ito aholada uliwakiya jeneyoko mudaoe. ²Sa-niyoko, okulumaukatiya onowa mako eloboya no lisada napakidana sasa loko limiye. Sa-noiyoko musiki jikaka wewenasi musiki napakidana sakiya nijeyoko onowa napa-napa lokaka noibokidana onowa liyoko eloe. ³Sa-niyoko, onowelaki siyamidana amaitokaya elewole nesa loweki loweki ito olopa we loidawa 24-sida dokepaloka maya nama ohatama liki minikaka niaboya, aya namaya muki wewenasi elamitabo nesa leko ne. Wewena 144 tauseniya muki numuto namato wewenasikuti meina heko hulobetaibo wewenasigoya elitabo namaya ne. ⁴Aya wewenaya we mena olisa amiki minikaka niabosiya sipisipi ja akalewa nebotokaya emesalo moliki wikaka niabosiya numuto namato wewena malokasitokati

◦ 14:1 Iji 9:4; Lev 7:3

Omaimidana amaitoka ito sipisipi ja akalewamidana amaitoka mini moliki minikaka niabolawagoya api oko dilipe molaibolawago minae. ⁵Edimoya suwa ga mako depauka minamibo ito saina li opa-napa ikaka niabo nesa liki samabo ne.

Okananipoki we loweki makokisida ganipo.

⁶Sakoya mudaoboya okulumalo yowaya okanaki we makolimoya olo-loko moneko elewole iki minatabo ga lalo ito miniwa miniwa iki minatabo ga maya leko moneko muki numuto namato wewena dupa aito aito nebohena ito aito aito dono jebo wewenahena ito aito aito nalaukati wewenasida maya lo soto moloko lo beko moniye. ⁷Sakoya ga napauti sa-loko ju loko liye: Edimoya Omaimidana oliwa miki uliwa li sawa jilo. Wewenasida ona molobetatio onawa maya alo alili okaiyoko muki okulumau nebo nesaki ito maya mikauka nebo nesaki lolo ibo wemidana uliwa li sawa jilo.

⁸Loko liyoko okanaki we mako emesalo niseko sa-loko ju loko liye: Babiloni eba maya alo lemeko udokaiye. Aya ebato wewenasiya numuto namato wewenasidaya elewole waeni no nalo nalo liki ula molikaka niabo nesa liki muki we menasida olisa ilo liki ula molikaka niabomuye loko lemeko udokaiye.

⁹Loko lokoko wokaiyoko okanaki we makolimo emesalo moloko niseko ju loko ga napauti sa-loko liye: Wewena mako okohimi okaka nesalohe ito aya nesamidana weunalohe di bola hiki lipi mitahe ito anewa maya otipanipolo molatahe ito dadenipoloya emo luhuwala maya ji molatahe, ¹⁰edimoya nei nokidana oko Omaimidana mesaha nebo noya aha noki le opa-napa amoko mesaha jebetatio lapeuti maya libideko natae. Sa-ikadeko eto oko nebo okanaki weki ito sipisipi ja akalewaki domudanipolo maya joki ito sihuga ehadakiya jo lokadeko aya joku maya limiki miniki miluma-aluma eliki minakilae. ¹¹Sakiya yamidana miluma elitabo wewenasiya miluma eli-liko witaboya ma liki suwamikilae. Sa-ideko jokilawa maya yoweko minowa minowa oko minokolaiye. Sa-onenako, okohimi nesalo ito aya nesamidana weunalo lipi mikaka niabo wewena ito uliwahena ito anelahena li-minabo wewenahena maya alikaya miluma elitabo nesahena dupalo soto pekolaiye. Sa-etiboya aya nesalimoya keke hulobetametibo ne. Sakoya hulobetamideko, muki yupeka maya sakiya milumago eliki minakilae. ¹²Loko libo nenako, Omaimo lo hukaibo galaki Jisesida galamaki li pilikiki li-miniki monokala emesalo molatabo wewenaya Omaimidana oluhola maya elewole iki minatabokumuye.

P 14:8 Aes 21:9; Jel 51:8; Lev 18:2 **q 14:10** Aes 51:17; Iji 38:22; Lev 19:20
r 14:11 Aes 34:10

¹³Sa-okaiyoko okulumuloti maya ga mako sa-loko liyoko eloe: Oloti maya onawalotiya We napaloka nisiki omiki miniki helitabo wewenaya obohanipouka lahelepa ekolaiye loko luhuwa jo. Loko liyoko Omaimidana weuna oluholimo sa-loko liye: Yotokoe. Dowa liki iki molika abomidana ihilawa ji-liko witabo nenako, edimoya yamidana yowanu liminabokuti maya mini eliki eha jiki minakilae.

Maya mikauka yowanumidana ulawa ona molatibo ga.

¹⁴Ukulo limu mako alinali soto nopiyoko mudaœ. Sa-iboya aya limu mupilaloya wewenakidana nesa mako neboya madonaloya duliki wesida adakoli goliloti lolo abo olo jene. Sakokoya adelau maya nodenesa hukokaka emita mako lene. ¹⁵ˆSakokoya neyoko okulumau monoka numukuti maya okanaki we makolimo lemeko limu mupilalo nebo wemidana maya ju loko ga napauti sa-loko lo miye: Miyakuka yowanukamidana nodenesa ihilawa maya alo soto peko suwokaiyoko, emitakaloti ula nesa maya hukoko le molo, hukatadawo onawa maya aloya alili okaiyo. ¹⁶Loko lokaiyoko limu mupilalo nodenesa hukokaka emita lenebo wemamo mikauka mijakuti yuha nesa mukiya hukoko le esa iye.

¹⁷Sa-noiyoko okanaki we makolimo asako okulumau monoka numuda napauti maya naibo emita mako owaloka apu onebo emita makoya lekoko nisiye. ¹⁸Sa-iyoko iwela makoya okulumau Omailoka jokila hi mikaka namabetalokati nisiye. Aya okanaki weya jomidana ujapa welaya nisekoko emita lenebo wemidana maya lahelamabo wewenasida obi obetatibomuya koha moloko ga napauti sa-loko ju loko lo miye: Ihilawa maya aloya halatoko suwoneyo, emitakaloti yaitaya waeni nala ihilawa maya hukoko le hulo. ¹⁹Loko lokaiyoko emita lenebo wemamo emita hulo moloko hukomo nowidanaki waeni nala ihilawa maya hukoko suwiye. Sakoya hukoko suwokaiyoko Omaimidana auhalamidana esopa jekaka noibo ehadamidana iwauka maya usiki molayoko aya ehadalimoya mijeko otele iye. ²⁰ˆSakoya ohuloka esopa jibokuti maya Omaimo auha bibo wewenasida oladanipo maya nogo lemeko ne. Lemeko nohuda molaiyoko 2 mitaloya makoko awayaha oko moloko waitoko lemo jiye. Aya nohudaya molaibo hanawaya 320 kilomitaya molo-loko woko neyoko mudaœ.

Okananipoki we 7-palasiya lowa-lawa nesa napa li-minae.

15 ¹Sa-okaiyoko okulumau maya luhuwa oliwaki aitomidana mako soto piyoko mudaœ. Ito okananipoki we 7-palasiya lowa-lawa nesa napa 7-pala ma mikauka wewenasito soto pitibo nesa li-minae. Aya

ˆ 14:15 Joe 3:13 † 14:20 Aes 63:3; Lev 19:15

nesaya soto pitiboya Omaimidana mesahala maya suwetibo nenako, mukiya nisekoko suwekolaiye.

²Ito ela no mako mudaoboya, jo ulumalotiki ito galasilotiki li opa-napa ikiki lolo i-minabo ilekaiboya neyoko mudaoe. Ito okohimi nesamamidana nabala ito uliwamidana nabala ito weunalamidana lowa hiki asibitiminatabo wewena maya galasiloti ela no lolo abomidana ilikalokaya Omaimidana musikila jikaka nesa napa li-minabo wewenaya sini-minayoko mudaidoe. ³Omaimidana elekele wela Moseseda namala ito sipisipi ja akalewamamidana nama sa-liki layoko eloe:

Ke, We napate ode amode nesa lolo adawo welika, oko moloko adawo nesakaya yoweko ne. Ito oliwaki nesa lolo okaka noadawoya numuto namato wewenasida we napanipo anuka wehe loko ne. We napatelika, wewena makolimoya oli emametibo awayaha oko minamiye, ito ulika li napa amitabo wewena minamae.

⁴Emo makokolikaya eto oko minaninako, muki numuto namato wewenasiya emodagoya di bola hi imikilae. Emokahoya wehe loko oko moloko adawo nesa maya soto pekaiye.

⁵Liki layoko mudaoboya okulumau monoka numuda napamidana eto onebo sahayamidana atedawa maya leko golotiyoko mudaoe. ⁶Sakoya golotokaiyoko, okananipoki we 7-pala maya saina delokaka noibo nesa napa li-minabo wewa maya monoka numuda napauti maya leme. Dupalo nesa maya ukulogo olo jikiki ohanipolo maya goliloti lolo abo ebe je. ⁷Ito elewole oko minokaka nesa loweki lowekiloti maya makolimoya okanaki we 7-palasida lape 7 maya goliloti lolo abo lapeya beloko wiyoko dadeu maya li-minae, aya lapeuya Omai minowa minowa oko minokaka noibo wemidana mesaha jibo nesalimogoya waitone. ⁸Ito monoka numuda napamamidana ukauya Omaimidana elewoleyalaloti ito lamedalaloti jokilalaya waitokoko ne. Sa-iboya okananipoki we 7-palamasiya adoha lowa-lawa nesa 7-pala li-minabo maya owaha li soto moli suwamabo nenako, monoka numuda napamau yowikaka anu maya heko li lokaiyoko yowamabo ne.

Lapeuti maya liki kisikayoko Omamidana epalo molaibo nesa limibo.

16 ¹Sa-okaiyoko monoka numuda napauti maya okananipoki we 7-palasida maya ga mako sa-loko lo biyoko eloe: Edimosiya wiki lape 7 maya liki kisodeko Omaimidana mesahala maya mikauka limitiyeye.

²Loko liyoko, okanaki we naba 1 mamoya lapela maya leko kiseko hulikaiyoko maya mikauka maya limiye. Lemeko okohimi nesamidana

^u 15:3 Eks 15:1 ^v 15:4 Jel 10:7; Sam 86:9 ^w 15:5 Eks 38:21 ^x 15:8 1 Kin 8:10-11; Aes 6:4 ^y 16:2 Eks 9:10

anela li-minabo ito weunamidana di bola hi mikaka niabo wewenasitoka maya mika ihi napa soto pekoko dupaloka matokaya mika ihilimogo iyoko miluma ele.

³Ito okanaki we naba 2 mamoya lapela leko kisiyoko ela nokuka maya lemeko helebo wewenasida oladanipokidana lolo noiyoko, ela noku minabo nesahena maya muki heliki suwae.

⁴^aSa-iyoko okanaki we naba 3 mamoya asako lapela leko kise hulikaiyoko muki no lasomosolauka ito no hiki nikakauka muki no nebokukaya oladalimogo iye. ⁵Sa-okaiyoko okanaki we mako no ujpalo huloetonebo welimoya sa-loko Omaimidana lo meko liyoko eloe: Nisomao minadawo we minakolane. Emoya lahelamibo nesa sakoya pasokaka nesaya le wehe loko lolo adawo nesa maya olotiya soto pekaiye. ⁶Sa-iboya Omaimidana wewenala minabo ito Omaimidana epalauti ga likaka wewena minabosiya oladanipo kisebo nenako, yamuya olada noya biyoko naboya wehe loko ne. Lahelamibo nesa li-minabo wewena malokawasida maya wati oko bekane. ⁷Loko liyoko, Omaimidana jokila hi mikaka namabetauti maya ga mako sa-loko liyoko eloe: We napate Omailikaya, ode amode nesa lekaka noadawo we maya minaninako, ele wehe lo-minoko lihimaya pasokaka noane.

⁸Loko liyoko okanaki we naba 4-mamoya lapelau nebo nesa maya leko kiseko hulikaiyoko, ho maya holo-polo toko letiye loko elewoleya mekaiyoko, muki wewenasida maya holimo lowe wotowe iye. ⁹Sa-okaiyoko wewenasida maya ho mumusikasilimo lowe wotowe iyoko, lowa-lawo nesa muki wewenasitoka soto pibo nesa le soto pibo wemidana ulila maya liwi letiwi iki laboya, mulutipo li wili jamae. Sa-ikiya Omaimidana luhuwala maya li sawa jamae.

¹⁰^aIto okanaki we naba 5-limoya lapelauti nesa maya lahelamibo okohimi nesamidana onowelaki siyalo maya kisekaiyoko limiye. Sakoya lemekaiyoko emo oholau maya limu napa-napa voko ne. Sa-okaiyoko emesalo molabo wewena maya miluma-aluma eliki depa tala-mitala iki minae. ¹¹Sa-okaiyoko nenako, miluma elebomuya ito mika ihi jelebomuya okulumau Omaimidana liwi letiwi itikaka iki minae. Saboya duka li wili jiki lahelamibo nesa lolo abo maya hulamabo ne.

¹²^bSa-iyoko okanaki we naba 6-mamoya lapeuti no maya leko kise hulikaiyoko napa-napa no Yupeletiyoko loko nebo nokuya limiyoko aya no maya lano oko suwiye. Sa-iboya ho noyowibotokatiya duliki we mako nisikilae loko anunipo le wehe lobetaiye. ¹³Sa-okaiyoko nemoya mudaminoyoko adoha oletehamamidana epalauti ito okohimi nesamidana epalauti ito suwa monoka lokaka wemidana epalauti maya oloha loweki makokiya osulepakidana iki yowe. ¹⁴Edimoya Olohamidana elekele

^z 16:4 Eks 7:17-21; Sam 78:44 ^a 16:10 Eks 10:21-22 ^b 16:12 Aes 11:15

oluholasida elewole aweyaha itae loko yamidana elewole li-minadaki muki numuto namato duliki wesida esenipouka maya li ahu likayoko, Omai ode amode nesa lolo okaka wemidana onawala napalo maya li esa iki lowaya hikilae.

¹⁵ ^cEli-minahe, nemoya ukelelo wemidana oko alinali oko niseko hetakoloe. Sa-etubo neyo, wewena mako upa sapago minatiboto nisekoyoko owaka luwekatiyo, weutipo makoko aweyaha iki moliki ujapa iki minataboaya elowa jikilae, loko We napalimo noliye.

¹⁶ ^dIto olohasiya lowa hetune liki numuto namato duliki wesidaya mika maya Juda gaukatiya Alamagedoe liki laboto maya li nupa iki minae.

¹⁷ Sayoko, okanaki we naba 7-mamoya lapeuti maya ohalalo yokala kise hulikaiyoko limiye. Sakoya nolimiyoko monoka numuda napa nebototiya onowelaki siyalokati maya onawa maya alo suwokaiye loko ga napauti maya ga mako limiyoko eloe. ¹⁸ ^eSa-loko limibolimoya alake nolidanaki o pana nokidanaki, onowa napa moloko ne. Sa-okaiyoko mima napa-napa noiyoko mudaobo maya wewena omutiki minabotoya mima yamidana amibo mima iye. ¹⁹ ^fSa-okaiyoko Babiloni numuda maya lukoko le loweki makoki iye. Ito numuto namato wewenasida numuda napa maya lemoko udaiye. Ito aya Babiloni numuda napa ahonipodamuya Omaimo elenedanaki waeni nomidana oko mesaha jebetatibo lapeuti maya biye. ²⁰ ^gSa-okaiyoko mika owala napa nebo ito bolahena ito weuhahena maya muki tolowa oko suwiye. ²¹ ^hIto omoi mako napa-napa okulumatotiya ehada moludakidana lemeko muki wewenasidaya maya kohaidomo wiye. Sa-okaiyoko Omaimimo wavu-leko wewena kohaidaibomuye liki Omaimidana maya liwi letiwi ae.

Muki wesida le udokaka menakidana eba napamidana galae.

17 ¹ ⁱSa-okaiyoko, okananipoki we 7-palauti makolimoya nemotoka niseko sa-loko lo nimiye: Niso, muki wesida le udokaka menakidana eba napaya no akononalo nebomidana lihimala maya leko wetibo nesa maya emoda ilipekoloe. ² ^jIto numuto namato duliki wesiya aya menakigoya udikaka ikaka ae. Ito numuto namato wewenasiya aya menakipalokatiya waeni nomidana olisa metune likadanaki, madonipou maya opa okaka noiye. ³ Sa-etibo nesa maya mudatune loko lo nemekaiyoko nukane maya le wili jekoko ame mikaloka maya nilime-loko wiye. Yaloka maya woko mena mako mudaoboya okohimi nesa mako lahomidana mupilalo neyoko mudaobe. Aya nesamidana upalaloya luhuwa mako neboya, Omaimidana leko letoko lokaka luhuwagoya

^c 16:15 Mat 24:43; Luk 12:39; Lev 3:3 ^d 16:16 Jek 12:11 ^e 16:18 Lev 8:5; Lev 11:13,19
^f 16:19 Aes 51:17 ^g 16:20 Lev 6:14 ^h 16:21 Eks 9:23; Lev 11:19 ⁱ 17:1 Jel 51:13
^j 17:2 Aes 23:17; Jel 51:7

waitoko jenebo ne. Aya nesamidana madonaya 7-pala minoko ito sipiwala maya 10-pala ne. ⁴kAya nesamidana mupilalo nebo mena maya upaloya okohudaki lahoki nebo nesa le koloko ne. Aya menalimo upalo nesaya meinawa napa-napa nebototi meina hiki kolikaka nesaki golilotiki lolo i-minabo nesagoya kolaiye. Ito adelau lape maya goliloti lolo abo leneboya, we li udikaka nesa ito olu ipa udikaka nesa ito nuwamalo nesa waitokadanaki nebo ne. ⁵Ito otipalaloka maya suna ibo uliwa mako sa-loko luhuwa jene: Babiloni numuda ebaya muki numuto namato we li udikaka menakipasida donipo ito omusepanipo yowekaka noibo nesamidana donipo nemoya minoe. ⁶Ito aya menaya Omaimidana nisomao liki minabo wewena ito Jisesitoka nisiki omiki minabokumuye liki kohaidi helebo wewenasida oladanipo maya noko noko madonau maya opa oneyoko mudakodanaki topa oko ga loko emesalo moloko onoto lamoe.

⁷Sa-okaiyoko okanaki wemamo sa-loko loka onetaiye: Nenahamuya epa limiye. Nemoya aya menamidana monawa ito emesalo nomonibo okohimi nesamidana monawala ito adoha okohimi nesa madona 7-pala nebo ito sipiwala 10-pala nebo nesamamidana monawala maya olotiya lo soto moloko lo imituyo, elo. ⁸lOmutoko mudadawo okohimi nesa maya omudalaki nebo maya olotiya minamiye. Ito alikaya nokuti maya wili jeko yowekoko woko sima nakolaiye. Omutoko malo nebo maya olotiya minaminako, alikaya aku wili jeko nisekolaiye. Yamuya alikaya maya mikauka wewenasiya muda-elikiki eke litakilae. Elewole depa mutiwaki minabo wewenasida maya mika soto pamibotokati yeimaya dulinida jibo buguku ji molamabo wewenasiya sa-iki eke litakilae.

⁹Ito olotiya madonipo golotonebo wewenasigoya aya nesamidana monawaya ele wehe loko eletudawo ne loko lone. Madona 7-palasiya aya menalimo esewa heko nebo ebamidana bola 7-palasiya aweyahanipoya ne. ¹⁰Ito okepala 7-palaya duliki we 7-palasiya aweyahanipoya minae. Sa-iminabo neboya, edimokutiya dulinipoki we 5-palaya alo limi jikae. Ito makomagoya olotiya aha ne. Sakoya makoya soto pekoko onawa lasolasi netiye loko loetone. ¹¹Okohimi nesaya hapa nebo maya olotiya onawala minamibo nesaya we napa 7-palamasitoka maya woko omekolaiye. Sa-okadeko olotiya nabanipo maya 8 okadeko minoko emoya sima nokakaku maya woko hilekolaiye.

¹²mIto sipiwanipo 10-pala neyoko mudadawo nesaya dulinipoki we 10-palasiya aweyahanipoya ne. Sa-ikikiya yowanunida maya olotiya api amabo ne. Duliki wesiya yowanunipo maya okohimi nesamaki magoina onawa minawasiya likilae. ¹³Edimoya elikakawanipoya makoko minadeko adoha okohimi nesamidana elekele itiki elekeleyanida emo

^k 17:4 Jel 51:7 ^l 17:8 Den 7:7; Lev 11:7; Sam 69:28; Lev 13:8 ^m 17:12 Den 7:24

adelauya molakilae. ¹⁴Sa-ikiki Omaimidana sipisipi ja akalewa maya lowa ulanipolo we lolo itiki minakilae. Sa-itaha Omaimidana sipisipi jala akalewalimoya abuha moloko dipisekolaiye. Sa-nideko emo we napasida ito duliki wesida We napanipo maya nenako, eimola uliki we lolo etiboto minataboe loko wewenala yuhasida maya ju loko dilipe eto okadeko emotoka nisiki omiki minabo wewenakiya magoinaya moletiki minakilae.

¹⁵Loko lokoko amida meko sa-loko lo nimiye: No napa maya wesida le udokaka mena ilikaka neyoko mudadawo noya numuto namato aito aito donoki wewena ito aito aito nala ito aito aito dupaki wewenasida awayahanipoya ne. ¹⁶Ito sipiwa 10-pala mudadawoya dulinipoki we 10-palasiki okohimi nesalimoki we le udokaka menama auha mikiki ipisiki hulikadeko upa sapago minoko helideko milawa maya hikadeko maloka maya jolimo lekolaiye. ¹⁷Sa-etiboya aha samekolaiye. Omailimoya madonipou ga maya molokadeko emo gala maya eli-liko obohanipouka makoko awayaha oko minadeko elewoleyanaida maya okohimi nesamidana adelau molikiki aya nesamidana maya elekele itiki minakilaiye. Sakiya minadeko Omaimidana gala maya niseko ulolotekolaiye.

¹⁸Ito mena makomidana mudadawoya numudala napamidana awayahala ne. Sa-iboya aya numuda ebalimoya muki numuto namato wewenasida numuda ebanipomidana ahonipoya lolo okadeko elekele itiki minatae loko abuha-wowola lenebo maya ne.

Babiloni eba maya lesu ibo ga.

18 ¹Sa-okaiyoko okanaki we mako okulumauti limiyoko mudaoboya, galamidana elewoleyala aseko ne. Sakoya lamedalalimoya ma mikauka muki he lameda liyoko mudaoe. ²ⁿLemeko ga napa loko sa-loko liye: Babiloni eba maya alo lesu okaiye. Sakoya lesu okaiyoko aya numutapoto maya aito aito olohasi eba lolo oko ne. Sakoya lahelamabo aha-namasi numuda lolo oko ne. ³^mMuki numuto namato wewenasiya nei biya nokidana nesa liki we le udokaka noibo menamamidana nesa mikili ikaka abo maya ne. Numuto namato olopa wewenasiya aya we le udokaka noibo menakiya aya nesa lolo iki minikaka i-minabo maya ne. Numuto namato bisinisi lolo ikaka wewenasiya aya yowanumidana uvaminala wawu-leko nebo uvamina likiki uvaminanipoki wewena lolo abo ne.

⁴^pLoko lokaiyoko okulumauti ga napa makoya sa-loko liyoko eloe: Wewenanele yuhalita aya eba yaitaya hulikiki oli wilo. Yauya miniki

ⁿ 18:2 Lev 14:8; Aes 13:21; Jel 50:39 ^o 18:3 Lev 14:8 ^p 18:4 Aes 48:20; Jel 50:8; Jel 51:6,45

aya ebamidana lahelamibo nesala li wati ikadeko maya lowa-lawa nesa maya edimotoka je-loko nisekatiyo. ⁵¶Aya ebamidana lahelamibo nesala yaitalimoya emo mupilalo mupilalo oko yoweko okuluma ade litibo nesa noliyoko noloyo. Sa-iyoko nenako, Omailimoya lihimalamuya ata molamiye. ⁶¶Sa-onenako, lahelamibo nesa lolo ilibitaboto dade lihima liki alikaya mupilalo mupilalo iki bimi yowilo. Edimodaya ekesa nesa natae liki li lolowa ilibitabo maya li-liko yowiki mupilalo moliki bitayo. ⁷¶Watimidana mupilalo miniki dupanipo liki yowikaka iki minadanaki, meleke iki minikaka i-minabo maya ne. Sabomidana makoko aveyaha oko mulunipou miluma nesaki delo wokaka nesakiya li soto molibitalo. Aya eba menalimoya we napakidana ukalotiya nemo mena napa minoe. Nemoya eto mena minamoe. Sa-onenako, miluma elamoko hulumidana mupilalo mino-loko woko minakoloe. ⁸¶Loko lokaka ibo maya nenako, ya ebatokaya makoko onawaloya lahelamibo nesa mukiya upalo soto pekolaie. Helekaka nesa ito mulunipou itihina okaka nesa ito nodekumu helikaka nesaya soto pideko aya ebaya jolimo loko suwetiboya We napa Omaimidana elewoleyalalimoya lihimalamu obi oetatibomuya ne.

⁹¶Ito numuto namato dulinipoki wewenasiya aya menaki we olisa mena olisa iki jo ehada iki niki miniki meleke iki minikaka abo wesiya aya ebakutiya jokila mako yowideko mudaikiki eke liki miluma elitae. ¹⁰¶Sakiya edawaki nesa niseko wiboaya mudaikiki domodanipo nowideko, hotokaya miniki sa-liko likilae: Agae, Babiloni numuda eba napa maya lihimakamidana meinawa maya alinali soto pekaiboyae, liki likilae.

¹¹¶Ito numuto namato wewena bisinisi lolo niabo wewenasi maya uvaminato maya ekahimamo meina hitibo ne liki sakiya miluma elitae. ¹²¶Uvaminanipoya sa-iki meina hikaka abo ne: Goli ehada ito siluwa ehada ito meinawa yoweko minokaka ibo ehada aito aitomidanaya ito meinawa yoweko nebo peseku ito onowelaki dupalo nesa mukiya ukulo ito okuhudago ito lapa jamibolawa ito laho ito numuda vikaka ya lalo aito-aitomidana ito elopani ja sipiwalaloti lolo abo nesa ito aito-aitomidana lalo ya mako ito ainiloti ito ula ehadaloti sainahena li lolo abo nesae. ¹³¶Ito siloheda nuwala aito-aitomidana wibo nesa ito nuwala dowo libo paula Omaimitoka jokila hi mideko nuwala lalo nesa yowitibo nesa, ito nuwala lalo wibo netupa ito waeni no ito gilisihena ito polisihena laisihena ito sipisipi ja, bulumaka ja ito hosi ja ito hosi jasi ika ikaka niabo nesahena muki lalo nesa, ito elekele yowanu liki ehada lamabo wewena, ito wewenasida weunipo moliki meina hikaka niabo nesa lalohenalo moni yowanu likaka abo ne. ¹⁴¶Ito bisinisi yowanu likaka wewenasiya sa-liko lae: Mida numudakamidana ujapa lalo oko minokaka

¶ 18:5 Jen 18:20-21; Jel 51:9 ¶ 18:6 Sam 137:8; Jel 50:29 ¶ 18:7-8 Aes 47:7-9

† 18:9 Iji 26:16-17 † 18:11 Iji 27:31,36 † 18:12 Iji 27:12,13,22

adawo nesaka maya woko aha nesa lolo suwokaiye. Umu helepele nesakahena maya woko aha nesa lolo suwiye. Ito onoweka maya woko aha nesa lolo okaiye. Sa-okainako, nenahama lolo okoko aku litadawo ne liki lae. ¹⁵ Sa-ikiya aya ebakuya yamidana yowanuhena liki sainahena meina hiki moni yowanu liki uvaminaki wewena lolo ikaka abo maya edawaki nesahena maya woko aha nesa lolo iboya mudaikiki hotoka sini-miniki wije nama liki sa-liko likilae: ¹⁶ Agae, numuda eba napa-napamae. Upalo nesaka ukulo okohuda laloya luhuwaki onowelaki le kolokaka adawomae. Ito onoweka lekaka noadawo nesaka aito-aitomidana meinawa yoweko nebo nesamidana mupilalo minokaka adawomae. ¹⁷ Sadawo maya neboya, numuda ebaka ito mida numudaka luko-mako oko leso iye.

Ito noku palusimidana ahola ito wenoka wewena ayau minabo ito palusigu yowanu likaka abo wewenasikiya asaikiya jokila yowitibo maya mudaikiki hotoka sini-minatahelae. ¹⁸ Sakiya miniki miluma eliki sa-liko litae: Agae, numuda eba napa maya nenako yamidana numuda eba mako nakahaloka netiye. ¹⁹ Liki likiki uha lada iki miniki sa-liko litae: Agae, eba napamae. Aya ebamuye liki ela noku palusi aholasiya aya ebalotiya mida numuda uvamina lolo ikaka abo wewena maya alinali ametoko suwokaiye liki litae.

²⁰ Okulumau minabo ito Omaimidana wewenala ito aposolo ito Omaimidana epaloti ga wetome ikaka niabo wewenalitaya elowa jiki mulutipou lalo ideyo. Aya numuda eba napamidana lihimala edimotoka nebo maya Omaitipomamoya olotiya pasobetokaiye.

²¹ Loko okanaki wemidana gala maya sakoya soto pekaiyoko, okanaki we mako elewoleyalalimoya ehada napa makoya oheko leko nisekoko ela noku maya ipisoko hulikaiyoko limiye. Sakoya nolimiyoko sa-loko liye: Babiloni eba napa maya sakoya abuha moloko ipiso hulikadeko noku limibo nesa leko woko aha nesa lolo ekolaiye. ²² Ito musiki jiki gita jiki hololopenipo ito pikulinipo huhu liki minikaka abo wewenasida ononipo maya aya ebakuya aku soto pamekolaiye. Ito dadeloti luhua moliki sainahena li soto molikaka abo wewenahena maya aya ebakuya minamikilae. Yamidana yowanu kou kou libo nesahena maya aku soto pamekolaiye. ²³ Sakoya mukiya ametekolaiye. Lemidana lamedala maya edimotoka soto pamekolaiye. Ito li welo menalo itabo onawamidana ganipo maya ya ebakuya aku soto pamekolaiye. Bisinisi yowanu likaka wewenatiposiya numuto namato we napa lolo iki minikaka abo maya neboya, ito iheda yahamedatipolimo numuto namato wewenasida

^w 18:15 Iji 27:31,36 ^x 18:17 Iji 27:26-30 ^y 18:18 Iji 27:32 ^z 18:19 Iji 27:30-34

^a 18:20 Dut 32:43; Jel 51:48 ^b 18:21 Jel 51:63-64; Iji 26:21 ^c 18:22 Aes 24:8; Iji 26:13

^d 18:23 Jel 7:34; Jel 25:10

dupanipo maya dilipe opa-napa iye. ²⁴Ito Omaimidana epaloti ga likaka wewena ito Omaimidana nisomao liki minabo wewenaya monokamuye liki kohaidiki helebo wewenasida oladanipomidana meinawaya aya eba napaloya nebo maya nenako, yamuya yatoka nesa lolo oetatiye.

19 ¹Sa-okaiyoko okulumautiya wavu-liko wewenasiya ga napauti sa-liko layoko eloe: Omaimidana epoka lilo, lahelamibo nesauti lilimekaka ito onowelaki lameda ito elewoleyalaya Omaitoka makoko neyo. ²fEmokahoya lihimatemu lekaka yowanu maya lekaiyoko woko wehe lokaka noiye. We olisalo mena numuto namato wesidaya api obeko sa-iki sa-ilo loko lokaka oko dilipe opa okaka ibo menamamidana lihimala maya onuwa pasiye. Sakoya Omaimidana elekele wewenasida kohaidi helebomidana oladanipo maya emotoka nebo maya pasokaiye liki lae. ³gLiki likiki Omaimidana epoka lilo liki oha liki oha liki eba napamalo jokila yowewa yowewa oko minakolaiye liki lae. ⁴Ito olopa we 24-pala ito elewole oko minokaka nesa 4-palamasiya di bola hiki Omai onowelaki nebo siyalo nebo wemamidana maya sa-liko lipi miki lae: Yotokoe. Omaimidana epoka lilo.

Omaimidana sipisipi jala maya mena makomidana lemo mibo ga.

⁵hSa-okaiyoko onowelaki siya nebotokati maya onowa mako sa-loko soto piye: Omaimidana elekele wewenala yuhalitaya, ekela litalo. Yowiki minabo limiki minabo wewenala yuhalitaya maya oliwa miki minikaka niabomidana iki minalo. ⁶iLiki likayoko, akuya muki wewenasida dononipo eloboya, no lisadakidana sasa loko go alakekidana neyoko ga napa mako sa-loko soto piye: Omai ode amode nesa lekaka welimo uliki wete lolo oko ujapa olimikaka yowanula olotiya soto piyo, epoka lilo. ⁷jLemoya elowa jeko muluteu lalo ideko ulila le sinatuniyo. Omaimidana sipisipi jalamidana mena lemo mitibo onawa maya aloya alili okaiye. Wewenala yuha maya emo menala lolo ikili li lolowa ikae. ⁸kEmokahoya ukulo hae-paetonetibo nesa maya li kolatae loko lonebo maya ne. Omaimitoka koliki minabo wewenasiya wehe libo nesago lolo iki moliki ikaka abolimoya dupalo nesaya lolo okaiye.

⁹lLoko ga mako soto pekaiyoko, okanaki we makolimoya sa-loko lo nimiye: Emoya sa-loko luhuwa jo: Omaimidana sipisipi jalamidana mena lemo mitibo onawaloya lalo nodenesa natae loko lesa molo libibo wewenalitaya mulutipou lalo elilo. Loko lokadanaki ga mako sa-loko liye: Maya lo noemobo aya Omaimidana gala wehe loko lo noemoe. ¹⁰mLoko lokaiyoko ni bola heko lipe mituwe loko noyoko, o'e loko lokoko sa-loko liye: Sako samo. Nemoya iweka elekele we iweka Jisesida maya

^e 18:24 Jel 51:49 ^f 19:2 Dut 32:43 ^g 19:3 Aes 34:10 ^h 19:5 Sam 115:13 ⁱ 19:6 Iji 1:24
^j 19:9 Mat 22:2-3

lo soto molaibo ga li etoha iki li-minikaka niabo wewenasida iwenipo minoe. Omaimidanago lipe mitane. Jisesikaho lo soto molaibo galimoya Omaimidana epalauti ga likaka wesida depa le aila jiyoko ohuwa hukiki likaka abo maya ne loko liye.

Ukulo hosi jamidana emesalo nebo wemidana gala.

¹¹ ^kSakoya nomuda huloko mudaobo maya okulumama golotiyoko hosi ja ukulo mako mudaobe. Aya hosi jamidana emesalo nebo wemidana uliwaya libotogo emesalo molokaka ito wehe loko lokaka we loko nebo welimo lihimamu le wehe loko obi obetokaka yowanu ito lowaki yowanuhenaki le opa amoko le anuwalo moloko lekaka noibo weya ne. ¹² ^lMadonaloya duliki wesi olo jikaka niabo adakolikidana olo jekoko omudalaya jo ulumakidana oko ne. Ito uliwa luhuwala neboya eimolago lepeko elekaka noiye. ¹³ Ito upalo nesa hana-pana maya olada hilimikayoko, ito uliwa Omailimo libotogo nebo we. ¹⁴ Emoya nebo weya okulumauti imiki we wavu-liko dupalo nesaya uluwitibo ukulogo olo jikiki hosi ja ukulosida demesalo maya yowiki minikiki emesalo moliki wae. ¹⁵ ^mEpalauti maya sopolu hana emita naibo makoya yowenebototi maya numuto namato wewenasida kohaidoko asebetatiye, ito aeni akusa mako le-minoko ujapa obetakolaiye, ito Omai ode amode nesa lekaka wemamo emoda mesaha jitatabo wewenasida maya mesahala lahelametibo le soto moloko lihimanipo le pasobetokaka yowanu maya lekolaiye. ¹⁶ Upalo nesalo ito uhanaloya uliwa sa-loko jene: Muki duliki wesida duliki wenipo ito muki ujapa wesida ujapa wenipoe loko jene.

¹⁷ ⁿSa-oneyoko, nomuda hulo moloko okanaki we mako homidana lamedalalo sinoneyoko mudaobe. Sakoya sino-minoko namahena maya oli-liko wiki nisiki niayoko mukiya ga napauti ju loko sa-loko lo biye: Omailimoya nodenesa napa le lolo noiyo, nisiki li esa ilo. ¹⁸ Sa-ikiki ujapa wesida milawanipo ito lowalo ujapa ikaka niabo wesida dupa milawanipo ito elewole wesida dupa milawanipo ito hosi jasida ito lowa wesida dupa milawanipo ito muki wewenasida elekele oluhonipo ito nalau minamiki aha minabo wewenaya yowiki limiki minabo wewenasida dupa milawanipohena maya natae loko liye.

¹⁹ Sa-iyoko, nemoya adoha okohimi nesa ito numuto namato wewenasida ujapa wenipo ito oluhu unamotalaki nisiki li esa ikiki minayoko mudaobe. Edimosidaya ukulo hosi jamidana emesalo nebo wemaki ito unamotalaki lowa he betune liki nise. ²⁰ ^oIto adoha okohimi nesaki ito suwa ga lo-lele wemakiya okohimi nesalamidana omudalaloya elewole ane aito-aitomidana le soto molaibo wekiya dadelo le. Aya suwa

^k 19:11 Sam 96:13; Aes 11:4 ^l 19:12 Den 10:6 ^m 19:15 Sam 2:9; Aes 63:3; Lev 14:20
ⁿ 19:17-18 Iji 39:17-20 ^o 19:20 Lev 13:1-18

ga lo-lele welimoya omutoko adoha okohimi nesamidana luhuwala lenebolawa ito wewena di bola hiki lipi mikaka abo wewenahenasida sakoya elewole ane le soto moloka moloka idanaki, dukanipo maya le opa iye. Edimoki adoha okohimi nesakiya ohatama dilipe-loko jolaki nowakiya sihuga ehada makoya jo loko neboku hulobetokaiyoko ayau maya lemeiye. ²¹Sakoya limikaiyoko, unamotalalesida maya ukulo hosilo nebo wemamidana epauti sopolu hana yowenebomamoya lemekoko kohaidoko esa iye. Sa-okaiyoko, namahenamasiya nisikiki dupa milawanipohena maya niki niki dohumanipo ae.

Meleke 1,000-midana gala.

20 ¹Sa-okaiyoko, okulumauti okanaki we mako limiyoko mudaoboya lokumidana kiwaya ito seni napa-napa makokiya adelau leneyoko mudaue. ²Emoya adoha oletehamidana hapa yeikala nebo Olohamidana ilo adelo lekoko leko woko hulo nala numuku moladeko meleke 1 tauseni netiye loko loetaiye. ³Loko lotokoko ipisoko aleu hulikaiyoko limiye. Sakoya lemekaiyoko ateda epalo maya etoha oko vokoko humaloti moloko le etoha ibo maya numuto namato wewenasida aku moneko dukanipo le opa-napa obetamoko aha mino-loko woko meleke 1 tauseni le hulikoko anu siyetadeko niseko onawa minawasi netiye loko loetaiye.

⁴Ito muda towaloka molobo maya, onowenipoki siya minayoko mudaidoe. Sakoya nomudaoyoko, ayalo nisiki minimi wabo wewenasida lahelamibo nesaniyomu obi yowanu maya libitatae loko lobetaibo wewena, ito Jisesida gala li soto moliki Omaimidana gala maya domoda wamiyoko etoha iki liminayoko, enonipo hukimi wabo wewenasida weunipo maya mudaue. Edimoya okohimi nesa adoha, ito aya nesamidana weuna di bola hi biki lipi mamabolawa, ito anelaya otipanipolo molamabolawa, ito li dadeu molamabolawasida maya mudaidoe. Enonipo hukiminabokuti maya aku sinikiki Jisesileki duliki wesi likaka yowanu maya liki minadeko, meleke 1 tauseniya wekolaiye. ⁵Heliki wabo wewena maloka maya sinamayoko, meleke 1 tauseni maya wetiye liki ewa iki aha minae. Helebokuti sinikakawa maya mudaoboya naba 1-ya ne. ⁶Aya helikakakuti sinikaka nesalo koli miki minabo wewenasiya mulunipou lalo eliki eto iki minae. Yamidana wewenaya helekaka nesa naba 2-limoya dupalo lamekolaiye. Edimoya Kalaestitoka ito Omailokaya jokila hi bikaka weya minakilae. Sakiya edimokiya Jisesileki duliki wesida yowanunipoma li-liko niwideko mekele 1 tauseni wekolaiye.

Olohama lina woko tolowa etibo.

⁷Sakoya meleke 1 tauseni maya suwokadeko, Olohamidana maya nala numukuti maya le hulo hetoka moloetokadeko, akuya

nisekolaiye. ⁸ Sakoya nisekoko muki numuto namato mika yowibokuka limibokukakiya ito Gogo mikauka ito Magogo mikaukakiya muki wewenasida maya moneko duka le opa-napa obikoko dilipe nei hekoko ula molokadeko lowa hetune liki li esa ikilae. Aya wewenasida nabanipoya no ake suda liki minanako, lepeko ma lepe suwamekolane. ⁹ Sakiya aya wewenasida nisikiki mika eleda makomaloya wiki Omaiki omiki minabo wewena maya Omailimo umula helenebo ebala Jelusalemuga maya wiki aya wewenasida maya lowa he betune liki li wego ikilae. Sa-nideko, okulumauti maya jolimo lemekoko lowe-ludowe ekolaiye. ¹⁰ Sa-okadeko, Oloha maya moneko wewena duka le opa-napa ibo wemakiya liwe jolimo sihuga ehada loko netiboku maya ipiso hulikadeko lemekolaiye. Adoha okohimi nesaki ito suwa monoka lo-lele monekaka wemakiya ayau maya omutiki limiki miniki ewa iki minabokuya lemekolaiye. Aya wesida maya Olohamaki asowalaki nesa ohibitikadeko, muki yupeka maya miluma eliki wije nama iwa iwa iki minakilae.

Onowelaki siya ukulomalo obi itabo ga.

¹¹ Sa-okaiyoko, onowelaki siya napa-napa ukulo mako muda oe. Aya siyalo nebo wemidana okepalo mudaoboya, okulumaki maya mikakiya emo omudalokati oli ikiki yalo maya nisiki soto pamaiye. ¹² Ito helebo wewena muki yowi-minabolawa ito limi-minabolawaya onowelaki siyamalo Omaimidana okepaloka nisiki sini-minayoko muda oe. Sa-niayoko, siyalo nebo welimoya buku mako leko talone. Makoya le taliyoko mudaoboya, elewole depa mutiwa li-minabo wewenasida dulinipo je molaibo buku maya molo amaitoka oikoko ne. Sakoya minoko helebo wewenahena maya omutiki aha miniki iki moliki abo monawanipohenamuya aya bukugu luhuwa ji-minaboto obi yowanu nolebetaiyoko minae. ¹³ Sakoya aya onawalo maya ela noku helebo wewenamakiya akuya dilipe-loko nisiye. Ito aha helebohena ito loku helebohena maya akuya dilipe-loko nisiye. Sa-iboya aya heliki wabo wewena mukiya iki moliki abo monawanipohenama le soto moloko pasobetaiye. ¹⁴ Sakokoya helebo wewenaki ito jo ebaku minabosidakiya joki nohuku maya dipisoko hulikaiyoko leme. Sa-iyoko, yatoka nesalimoya helikaka nesa naba 2 maya lolo noiye. ¹⁵ Ito wewena makoya elewole depa mutiwa li-minabo wewenasida dulinipo luhuwa je molaibo bukugu minamibo wewenasida maya joki nohuku maya dipiso hulikaiyoko limiki minae.

Okuluma ohatamaki ito mika ohatamakiya soto pitiye.

21 ¹Okuluma asehawaki ito mika asehawakiya wiki aha nesa lolo ikaiyoko, ito ela no maya woko aha nesa lolo onebo nenako, sakokoya okuluma ohatamaki mika ohatamakiya mudaœ. ²Ito eto onebo eba mako ohatamaya okulumauti Jelusalemu eba maya Omailoti limiyoko mudaoboya, we mako menala ada iki limi mikilayoko onowela kolokoko nebomidana oko neyoko mudaœ. ³Sa-okaiyoko, onowelaki siyaloti maya ga napa mako sa-loko eloe: Mudalo, Omaimidana numudala ebalaya maya muki wewenasida dowisaloya soto nopiyo. Emoya dukau nedeko edimoya wewenala yuha lolo iki minakilae. Eimolakahoya edimotoka mino moloko minoko Omainipoya minakolaiye. ⁴Omailimo eimolakahoya domuda nouvala le hulakolaiye. Heleko wije nama oko miluma eleko lelotelote wokaka nesa maya lina suwokadeko aku soto pamekolaiye. Yamidana asehawa nesaya woko aha nesa lolo ekolaiye, loko liye.

⁵Ito onowelaki siyalo nebo wemamo sa-loko lo nimiye: Mudaœ. Nemoya muki nesa maya ohatamago le soto molo-loko woyo, aya nesamuya luhuwa jo. Maya gaya wehe loko ulawa lokoyoko, niseko ulolotokaka noiye. ⁶Loko sa-loko liye: Le wehe loko suwokoe. Nemoya omutoko nisitibo nesa ito alika nisitibo nesamidana le api okaka ito le suwokaka aholaya minoe. Wewena mako notipomu delatiboya, nemotokatiya elewole depa mutiwa likaka no hihuwaitiya hiki niki mini-liki wiki minatae loko aha yatoka libekoloe. ⁷Wewena mako monokauya elewole iki mini-liki wiki Olohamidana lowala maya asitiki minatabolikaya maya nesaya likilae. Sa-itaboya, nemoya Omaitipo lolo oko minoyoko, edimoya nemo oluhone lolo iki minakilae. ⁸Sa-oneboya, asawalaki nesamu oli abo wewena, ito maya monokamuya demesa mikaka niabo wewena, ito huma-hama nesa lolo ikaka niabo wewena, ito maloka wewenasida kohaidi helikaka niabo wewena, ito we olisa mena olisalo wewena, ito iheda yahamedalo wewena, ito suwalo wewena, ito luwehalo wewenaya muki yamidana lahelamibo nesa lolo ikaka niabo wewenasida numudanipo ebanipolokaya joki no ohunauka yomaya sihuga ehada jo loko netiboku minatae loko lonebo maya ne. Yatoka nesalimoya helikaka nesa naba 2 maya lolo one.

Jelusalemu eba ohatama soto pitiye.

⁹Ito okanapiki we 7-palasiya lapenipouya lowa-lawa nesa waitokaiyoko li-minabokutiya makomalimoya nemotoka niseko sa-

[†] 21:1 2 Pit 3:13; Aes 52:1; Lev 3:12 [‡] 21:2 Aes 61:10 [¶] 21:3 Iji 37:27 [•] 21:4 Aes 25:8; Aes 35:10; Aes 65:19 [×] 21:6 Aes 55:1 [∇] 21:7 2 Sam 7:14

loko liye: Niso. Omaimidana sipisipi ja akalewamamidana lemo mitibo menakidana niabo wewena maya ilipituyo. ^{10z}Loko lokoko nukane maya le wili jekoko nilime-loko bola hana-pana makomau yoweko eto onebo eba Jelusalemu eba maya Omailokati okulumauti maya nolimiyoko nilipiyoko mudaœ. ¹¹Omaimidana lamedala maya yalo maya neyoko, ebalamidana okepaloya ehada meinawa yoweko nebo ehada jasipae liki likaka niabo ehadakidanaya okepaloti maya lamedala liye. ¹²^aLili oho makoya numudamidana le ulau moloko neboya atedawaya 12-pala nebo ne. Ito ateda makokolo makokoloya okananipoki we minabo ne. Aya ateto maya Isilaelo wewena nala 12-palasida dulinipoma luhuwa je molokaiyoko neyoko mudaœ. ¹³Ho noyowibotokaya ateda loweki makoki ito apila malokaya asako ito malokaya asako ito ho nolimibotokaya asako neyoko mudaœ. ¹⁴Aya atedasida ahodawanipoya 12-pala nenako, yamidana mupilaloya Omaimidana sipisipi jalamidana aposolola 12-palasida duliya luhuwa ji molikayoko minomo wone.

^{15b}Okanaki we ga lo nimibo welimoya akusalaya goliloti lolo abo akusala lenebototiya numuda eba ito numuda ateda ito oho lili hanawa ito minawaya makimi okaka akusaya lene. ¹⁶Aya ebamidana hanawa yowenebolawaki ito lemenebolawakiya makoko aweyaha oko ne. Okanaki wemamo hanawaloka makimi oko mudaiboya, 2,400 kilomitaya neyoko mudaiye. Sa-okoya yowenebolawa ito lemenebolawaya makoko aweyaha okogo ne. ¹⁷Ito oho lilimidana hanawaya 66 mitamidana oko ne. Wewenalika makimi okaka noudawo nesa leko okanaki welimoya le-minoko makimi noiyoko mudaœ. ^{18c}Numuda atedawaya ukulo ehada uliwa jasipao liki nilabo ehadalotigoya lolo okaiyoko ne. Ito aya numuda ebaya goli ehada ukulo hae-paetoko ito apokapomidana pana-pana keko nebo nesalotiya vikayoko ne. ¹⁹Aya numudamidana ahodawaya ehada meinawa yoweko nebototiya le hemo wiye. Ahodawa naba 1-ya meinawa yoweko nebo ukulo ehada uliwa jasipae loko nebo ehadalotiya le hiye. Ito ahodawa naba 2-ya okuluma elibo ehadakidana uliwa sapaiyae loko nebototiya le hiye. Ito ahodawa naba 3-ya agata ehada sihugalotiya le hiye. Ito ahoda naba 4-ya ohugo ehada uliwa emalaliyo loko nebototiya le hiye. ²⁰Ito ahoda naba 5 maya ukuloki lahoki nebo ehada uliwa satonikisiyo loko nebo ehadalotiya le hiye. Ito ahoda naba 6 maya laho ehada konilianiyo loko nebo ehadalotiya le hiye. Ahoda naba 7 maya sihuga ehada uliwa kalisalatiyo loko nebo ehatotiya le hiye. Ahoda naba 8 maya ohugo ehada uliwa pelilo loko nebo ehadalotiya le hiye. Ahoda naba 9 maya sihuga ehada uliwa topasiyo loko nebo ehatotiya le hiye. Ahoda naba 10 maya ohugo ehada uliwa kilisopelesiyo loko nebo ehatotiya le hiye. Ahoda naba 11 maya mika uhi elenebo ehada uliwa hayasiniyo loko nebototiya le hiye. Ahoda naba 12 maya laho ehada uliwa ametisiyo

^z 21:10 Iji 40:2 ^a 21:12 Iji 48:30-35 ^b 21:15 Iji 40:3 ^c 21:18-21 Aes 54:11-12

loko nebo ehatotiya le hiye. ²¹Ito ateda 12 maya ukulo peseku 12 meinawa yoweko nebototiya le hiye. Ateda makoko makokoya napa-napa peseku makokolotigoya lolo iye. Ito numutoka anuya goliloti lolo okaiyoko nenako, ayalokati tokamaya apo-kapokidana pana-pana keko ne.

²²We napate Omaiya ode amode nesa lolo okaka we ito sipisipi ja akalewalimoya monoka numuda napa maya lolo noibo nenako, ayaloya monoka numudaya minamiyoko mudaoe. ²³^dIto Omaimidana onowelaki lamedalalimoya he lameda letiyo, ito sipisipi ja akalewamamoya le lolo okoko minakolainako, aya ebatokaya ukadalimo ito holimo lameda letibo nesa leko minamiye. ²⁴^eSa-onenako, muki numuto namato wewenasiya aya ebamidana lamedalauya monikilae. Ito numuto namato duliki wesiya onowenipoya ya ebatokagoya liki wikilae. ²⁵^fAya ebakuya lubu jeko go loko amekolaiye. Sa-onenako, aya ebamidana atedawaya holiyakidana golotokoko minakolaiye. ²⁶Numuto namato duliki wewenasiya onowe meinawa yoweko nebo nesaya aya ebakuya li-liko wiki li soto pikilae. ²⁷^gNuwama nesa mako ayauya yowamekolaiye. Ito owanipo luwitibo nesa mako litabo wewena ito suwa-sawa nesa li-minatabo wewena aya ebakuya wamikilae. Ulinipoya Omaimidana jala akalewalimo elewole depa mutiwa li-minabo wewenasida dulinipoya bukugu luhuwa je molaibo wewenasigoya aya ebakuya yowikilae.

22 ¹^hOkanaki wemamo minowa minowa okaka no makoya nilipiyoko mudaobo noya uluwitibo no neyoko mudaoe. Sa-iyoko, Omaiki ito sipisipi jala akalewamaki onowelaki siyanipolo amaekukati aya ebamidana luwakuma nowiyoko mudaoe. ²ⁱIto aya nomidana apila maloka malokaya elewole depa mutiwa le soto okaka yamidana ihilawa aito-aitomidana 12-pala ukada onawaloya jeko halatokaka noiye. Sa-onenako, muki numuto namato wewenasiya aya ya ihilawa maya niki delaibo nesauti maya haka liki minakilae.

³Sa-oneboya, aya ebakuya nosamibo nesa mako minamekolaiye. Omaiki ito eimola sipisipi jalakiya onowelaki siyanipoma yauya soto pekadeko, muki wewenalale yuhasiya elekele itiki minakilae. ⁴Ito okepa omudala maya muda-minakilae. Ito uliwamidana luhuwala maya domodaloka yowaya soto pekadeko minakilae. ⁵^jIto aya ebatoya lubu jamekolaiye. Ito Omainipolimoya lamedanipo bideko minakilanako, lamuhe ito homidana lamedalaya ma soto pamekolaiye. Ito aya eba aholasiya duliki wesi likaka niabo yowanuya li-liko wiki minakilae.

Jisesi maya aku le wili jeko nisitibo ga.

⁶Ito okanaki wemamo sa-loko lo nimiye: Maya gaya letuboya niseko ululotokaka gaya ne. We napa Omailimoya epalauti ga likaka wesida

^d 21:23 Aes 60:19-20 ^e 21:24 Aes 60:3 ^f 21:25 Aes 60:11 ^g 21:27 Aes 52:1

^h 22:1 Iji 47:1 ⁱ 22:2 Jen 2:9 ^j 22:5 Aes 60:19; Den 7:18

le depau molokaka ibo welimoya okanaki welada maya oli hekaiyoko onawa hana amideko soto pitiye loko lonebo nesa maya elekele welasi elitae loko lo emeko ilipiyoko mudakane.

⁷Ito Jisesikahoya sa-loko noliye: Ele-minape. Nemoya enemane oko yaitaya wekoloe. Ito maya bukuguya ohuwa hukoko gaya luhuwa je molaiboya moletiki ujapa iki li-minatabo wewenasiya elowa jiki minakilae, loko liye.

⁸Ito nemo Jonikahoya muki monawa-hanawala mudako ele suwobo ne. Sakoya mudako ele suwokoko okanaki welimoya maya nesaya nilipekolaiyoko, woko iguka maya lipeko ni bola he mekoloyoko, sa-loko lo nimiye: ⁹Sakoya samo. Nemoya elekele we iwekaya minoe. Ito Omaimidana epalauti ga likaka wesida iwenipoya minoe. Ito maya bukugu aya moletiki li-minatabo wewenasida iwenipo minoe. Sa-onenako, emoya Omai makokomidanago lipe mitane. ¹⁰Loko lokoko sa-loko lo nimiye: Emoya maya bukumidana ohuwa hukaibo gaya le suna amo. Aya gaya niseko ulolotetibo onawaya aloya alili okaiye. ¹¹^kSa-onenako, lahelamibo nesa lolo ikaka niabo wewenasiya asaikigo minatae. Sakiya duka uluwitamibo minatune liki labo wewenasiya ayamidana yatoka minatae. Ito monokau wehe liki minatabo wewena maya asaikiya wehe likigo mini-liko wiki minatae. Ito eto iki minatabolawaya asaiki eto ikigo mini-liko wiki minatae.

¹²^lIto Jisesimamo sa-loko liye: Enemane oko wekoloe. Sakoya woko lihimatipohena maya pasoko libituwe loko wekoloe. Sakoya muki wewenasiya iki moliki abo lihimatipohena maya makoko aweyaha oko pasoko libituwe loko leko wekoloe. ¹³^mNemoya omutoko alika moloko minokaka we api okakamidana ito suwokakamidana aholo minoe. ¹⁴ⁿDupalo nesakidana iki dukanipo nokalawe iki li uluwitiki li ukulo lolo ikaka wewenasidamuya eloyoko wehe lokaka noiye. Edimosiya elewole oko minokakamidana ya ihilawama natae, ito maya ebamidana atekuya yowitae. ¹⁵Ito iheda nalisalo wewena, ito we olisa mena olisalo wewena, ito malokasida kohaidi helikaka wewena, ito luwehalo wewena, ito suwa-sawalo wewenaya numuda hetokaya minakilae. ¹⁶Nemo Jisesikaho okananeki weya oli hekoyoko, lemeko nemo wewenanele yuhasida maya nemo gane maya lo soto moloko lo libitiye. Nemoya Dewitida awola ito eimola nalalauti weya minoko sonohi napa ludaka mudaokaka noudawo abili duma-dumakidana lamedane nebo weya minoe, loko liye.

¹⁷^oOmaimidana weuna oluholimo ito sipisipi jalakidana menakidana minabo wewenasiya niso liki likaka niae. Sa-onenako, maya gaya elitabo wewenasiya asaikiya niso liki litabokumuye. Ito minowa minowa oko

^k 22:11 Den 12:10 ^l 22:12 Aes 40:10 ^m 22:13 Lev 1:8,17 ⁿ 22:14 Jen 2:9
^o 22:17 Aes 55:1

minokaka nomuya delokadeko maya nisiki malokatiya hiki natayo, nisilo. Aya noya natune liki maya meinawa minametibo aha yatoka nisiki natayo, nisilo.

¹⁸PMaya bukugu ohuwa hukoko luhuwa ji-minabo gaya lepiki elitabo wewenasida maya ehe loko data leko letuyo, elilo. Wewena mako edimonipo data eliki maya je nomolobo galoya ga mako amida mitabo wewenasidaya Omailimo maya bukugu lowa-lawa nesa luhuwa je molo-minobo nesaloya amida miki likatayo, ehe. ¹⁹Ito maya bukuguya ohuwa hukoko gautiya ga mako huki hulatabo wewenasitokaya Omailimoya elewole oko minokaka yamidana ihilawaya ito eto onebo ebala maya mosebetakolaiye. Sa-etibo gala maya aloya maya bukuguya luhuwa je molokoyoko ne.

²⁰Maya lo soto molaibo gaya he elowo oetokaka welimoya sa-loko noliye: Watiyae, alo yaitaya wekoloe.

²¹Yotokoe. We napate Jisesilikaya, alo niso. Sa-ideko We napate Jisesida nasahililamoya edimotoka mino moloko minadeyo.